Sátoralja-Ujhely, 1895. október 13. 41. (1335). Huszonhatodik évfolyam.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr
Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.
Egyes szám ára 15 kr.
A nyilttérben minden garmond sor dijja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.
ZEMPLÉN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJA
hivatalos hirdetéseknél;
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.
Petitnél nagyobb, avagy diszbetükkel vagy körzettel ellátott hirdetményekért térmérték szerint minden négyszög centim. után 3 kr. számittatik.
Állandó hirdetéseknél kedvezmény nyujtatik.
Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Andrássy Tivadar grófnál.

Tőke-Terebes, okt. 7.

A hódoló tisztelet és a ragaszkodó szeretet iker-érzélmeinek szép ünnepét ültük ma.

Andrássy Tivadar grófnál, abból az alkalomból hogy Ő felsége valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki, mint már a »Zemplén« mult száma is jelentette, ma tisztelgett a tőke-terebesi választókerületnek több mint 100 tagból álló diszküldöttsége. A küldöttségben, szép számmal volt képviselve a papság is, minden vallásfelekezet szerint.

A választókerület minden irányából T.-Terebesre érkezett kocsik, melyek a tisztelgőket szállitották, a nagyvendéglő mellett allapodtak meg. A tisztelgők a kaszinó előtt gyülekeztek, s mikor *Molnár* István főispánnak Kelecseny-felől érkező fogatát, ki egyenesen a grófi kastélyba hajtatott, megpillantották, a bent ülő főispánt lelkesen megéljenezték.

D. e. 11-re járt az idő, mikor a kerület legtávolabbi pontjairól jött tisztelgők is megérkeztek, mire aztán a választókerület nagyküldöttsége, *Molnár* Béla dr., országos képviselő s egyszersmind t. választópolgártársunk vezetése mellett, a kastélyba vonult.

A kegyelmes ur, *Andrássy* Tivadar gróf, szeretett képviselőnk, a kastély főbejáratánál fogadott bennünket, sorra és rendre a legnyájasabban köszöntvén a megjelenteket, kikkel, mindmegannyi jó ösmerőseivel, barátságosan kezet szoritott. A kastély lépcsőházának diszes és tágas előcsarnokában kört formálva, *Molnár* Béla dr., a diszküldöttség szónoka, a gróf elé lépett s rövid, de hatásos beszédben tolmácsolta azt a hagyományos tiszteletet, őszinte és igaz ragaszkodást, melylyel a választókerület ünnepelt képviselője iránt viseltetik, — aki, mint szónokunk mondotta, mindig szilárd következetességgel ment elől politikai programjának egyenes utján, rendithetetlenül ragaszkodott a 1867-i alaphoz, ernyedetlenül munkálkodva a magyar nemzeti államnak ezen az alapon való megszilárditásán, küzdve a a szabadelvü irány győzelmeért s e győzelem biztositásáért, — aki egyszer adott programjának következetes hive maradt, — aki soha sem habozott magát azokkal az elvekkel, amelyeknek egyszer szolgálatába szegődött, a leghatározottabban azonositani, — aki evvel kivivta önmagának minden valódi magyar ember tiszteletét és becsülését! Valóban az igaz honfiui érdem nyerte méltó jutalmát a legalkotmányosabb király fejedelmi tényében, a legnagyobb kitüntetésben, mely a nemes grófot érte! — Szónokunk igy végezte: »Nagyméltóságod érdemei iránt a köteles tisztelet adóját rójjuk le ma, — és midőn a szivünkből fakadó őszinte érzés sugallatát követve ily szép számban gyültünk itt össze: a politikai élet küzdelmekben és csalódásokban gazdag mezejének legszebb virágát, polgártársainak elösmerését, bizalmát és ragaszkodssát hozzuk elébe. Fogadja szivesen!«

Hosszantartó, lelkes éljenzés követte a küldöttség szónokának lelkes szavait, melyek az ünnepeltet és az ünneplőket mélyen meghatották.

A rokonszenves üdvözléstől mélyen meghatott gróf nagyszabásu, helyenkint költői lendületü, teljes egészében pedig államférfiui bölcs mérsékletről tanuskodó választ adott, mely teljes egészében beillik beszámoló beszédnek is, dacára annak, hogy a nemes gróf kijelentése szerint »nem beszámoló az, mert erre az idő még nem érkezett el.«

A választó-kerület képviseletében igen szép számmal megjelent intelligenciának szives vonzalmáért köszönetet mondva, kiemelte, hogy ezt a vonzalmat igazán csak elvhüségének tulajdonitja; annak, hogy hű maradt ahhoz a zászlóhoz, azokhoz az elvekhez, amelyek szolgálatában először kérte választó közönsége bizodalmát; hogy hű maradt azokhoz a hagyományokhoz, melyeket a szabadelvü politikai párt alkotói megalapitották akkor, mikor az 1848-ki törvények alapján az 1867-i kiegyezést létesitették. Azután igy folytatta:

Nagy korszaka játszódott le a történelemnek. A magyar politikai állam kiépitésének ügye nagy lépést tett előre: értem az egyházpolitikai törvények életbeléptetését« . . . . »Az indoka azoknak nem taktika volt, amivel pártunkat sok oldalról vádolják, sem pedig valami vallásellenes *oltárostromló* politika . . . . mint azt a tulzók, kiknek rendes keresete a zavarosban való halászás, szeretik nevezni.

Az a szent eszme, amelynek első sorban pártunk a letéteményese, t. i. *az ország törvényeinek sérthetetlensége*, a magyar állam méltóságának megóvása egyrészről, de másrészről méltányos tekintet a katolikus egyház dogmatikus skrupulusai iránt, tették az *elkeresztelési rendelet* után szükségessé a két, egymással ellentétbe jött működési kör elkülönitését, vagyis a polgári anyakönyvek behozatalát.

Csak a gyökeres megoldás állitja helyre azt a nyugalmat mely az elkeresztelési rendelet ellen intézett mozgalmak alatt elveszett. . . . . Ebben az államban kötelességet vélt teljesiteni a szabadelvü párt akkor, midőn az egyházpolitikai programot felállitotta. Gondoskodni akart arról, hogy az állampolgárok családi életének jogi igényeit kielégithesse az állam, *anélkül azonban, hogy átnyuljon arra a területre, amely ezentul is mint eddig a vallás-erkölcsi diszciplinának marad alávetve.* (Zajos éljenzés.) Ebből az elvből kiindulva, a vegyes házasságból származó gyermekek vallásának szabályozásáról, a vallás szabad gyakorlásáról, az állami anyakönyvek vezetéséről és a kötelező polgári hazasságról szóló törvényekkel *a lelkiismeret-szabadság tökéletes betetőzésével, az állam és az egyház jogkörének teljes elválasztása terére lépett. És ezzel nem lépett a vallásra nézve káros térre.* (Ugy van! Ugy van!) A hit — és ez a történelem és a pszihologia tanulságaiból meritett meggyőződésem — az emberi legnemesebb érzéseknek legszebb virága, mindig legelőnyösebb talaját találta az igazi szabadságban« . . .

A lelkiismereti szabadság betetőzése: az állam és az egyház működéskörének teljes különválasztása nem fog a vallásnak kárára szolgálni . . . . mert a törvények keresztülvitele be fogja bizonyitani azt, hogy ezeknek nem célja az egyházi álláspontnak elnyomása. Ha a különböző egyházak papjai nem lankadnak annak tanitásában, hogy a polgári kötéssel a hivők egyházi kötelezettségeiknek meg nem feleltek; nem lankadnak azoknak a keresztény elveknek a tanitásában, amelyek a házasságnak és a családi életnek alapját képezik: ugy azt hiszem, a polgári házasság intézménye ellen felmerült

TÁRCA.

„Claire“ az ujhelyi szinpadon.

— A „Zemplén“ eredeti tárcája. —

Irta: **Burger Pál.**

Az ujhelyi szinpadon eddig ritkán vendégszerepelt férfi szinművész. Itt volt két évvel ezelőtt E. *Kovács* Gyula, a kolozsvári nemzeti szinház tragikusa, de, bizony isten mondom, mikor »Othelo« estéjén láttam őt fehér tógában, sötét mór ábrázattal, az ő gyönyorü szép villogó kék szemével, bakacsin fekete göndör hajával, mint egy félistent az ujhelyi kis szinpadon megjelenni, egy olyan szinházban, ahol talán 20 ember sem jött őt megnézni, szerettem volna szégyenemben a föld alá süllyedni. Azóta, ugy látszik, még inkább elhidegültek irántunk a férfi szinművészek.

A tragikák, komikák, drámai szendék, naivák azonban gyakran ejtik művészi körutjokba Ujhelyt. Közel három éven belül itt voltak: Prielle Cornélia, Jászai Mari, Fáy Szeréna, két izben is, Boross Ferike, Hatala Györgyike, végzett szinakadémiai növendék és mások. Ezeket a vendégszerepléseket nagyon szépen látogatta az ujhelyi publikum. De bizony nagyon hideg marad az iránt, ha egy jó drámai tarsulat jön erre az infámisan szegényes és rosz szinpadra.

Például, sajnálhatja a szinművészet iránt érdeklődő publikum, hogy a mult hétfőn elmulasztotta Ohnet »Vasgyárosá«-t megnézni és fölötte sajnálhatja, hogy megfosztotta magát az élvezettől, hogy ez alkalommal *Miklósy* Ilona kisasszony játékát „Claire« szerepében élvezze. Mert *Miklósy*nak ez a játéka igazán művészi volt és ugy hiszem, hogy a *succès de beautéja* nagyon is eltörpült a hétfő-esti művészi siker mellett.

Többen hangoztatták, hogy láttuk már ezt a szerepet hires művésznőktől, többek közt itt Fáy Szerénától is — miért nézzük hát meg egy vidéki szinésznőtől. Pedig hát a *Miklósy* »Claire«-je határozottan jobb volt, mint a Fáy Szerénájé. Távol legyen tőlem, hogy ezt a művésznőt, kiről egy nagy kritikusunk azt mondta: „egy Jászai áll előtte, hogy Jászai lehessen“ — kicsinyitsem. Igen egy Jászai. Egy tragika. Már pedig a »Claire« szerepe nem egy tragikának, Fáy Szerénának, való, hanem egy drámai szendének. Nem elég oda a művészet, oda egyéniség is kell. És *Miklósy* határozottan ilyen zsánerü, különösen »Claire“ szerepére termett szini-egyéniség. Ehhez a szerepköréhez szükséges adományokkal meg van áldva. Hangja ritka sonoritásu, szivhez szóló és meleg, bár a hevesebb kitöréseknél dikciója kissé hibás.

Az igazat megvallva: én is kozönyösen ültem a székemben és vártam a függöny felgördülését; de azért nem tagadhattam el magam előtt, ahogyan a *Miklósy* tehetségét ösmerem, hogy ma meg fog lepni. Persze, ha egy Sarah előadásra vár a közönség s hetekkel előbb olvas mesés honoráriumairól, csodaszép öltözékeiről, kölyök-tigriseiről és fekete uszkáráról: jól tudjuk, hogy a mi egyetlen kötelességünk, ami az előadást illetőleg fönmarad, a csodálkozás és minden köhintése spherikus kéjérzettel tölt el.

Mennyivel érdekesebb — legalább előttem — ha egy szinésznőben, kinek művészetét még a világ itélete reám nem oktroyálta, felfedezni a szépet, az uttörő szorgalmas tanulmányt és a vágyat, az elérhetést az igazi művészet után.

Miklósy »Claire«-jében fokozatosan ösmerte meg a hétfő esti közönség a tanulmányt, a törekvést az igaz elérhetéseért, a művészetért.

Vannak szinészek, kiknek force-szerepük van. Lehet, hogy Miklósyé Claire. Nem kutatom, csak méltatom azt, amit, a sűrű tapsokból itélve, a közönség velem együtt észrevett.

Ugy hiszem a vonal alatti olvasóközönségnek nincsen szüksége arra, hogy a „Vasgyáros« tartalmát ösmertessem. Tehát a dologra térek.

Miklósy-nak már megjelenése, csodálatosan mély és ábrándos szemei s az előkelő, fesztelen elegáncia, mely minden mozdulatán elömlik, tőrbe csalta a közönséget. Hangja a legcsekélyebb indulatnál disszonáns rezgésbe jő, ami eleinte idegenül hat a fülre, de mihelyt megérezzük, hogy egy igaz indulatnak, egy lelki affektusnak a kifejezője, már megszerettük. E hangnak már a szinezete olyan, hogy ugyszólván megindításra termett. De *Miklósy* egyébként is rendelkezik azzal az adománynyal, melyet a francia »le bon des larmes«nak nevez. Meg tud rikatni nagyon könnyen. S ehhez nem elég a hang timbre-jének megindító sajátsága, ez föltételezi az előadás melegségét is.

Igy például, milyen hangon tudta kérni Derblayt, a II. felvonásban, hogy hagyja őt magára, mert a kinos szenvedések után nyugalomra van szüksége. Ez igazán megható volt. Nem volt benne egy hang sem mesterkélt; ugy beszélt, hogy éreztük azt, mit kell »Claire«-nek éreznie. Éles szemmel ki tudta keresni az alig észrevehető különböző vonásokat és azokat helyesen pointeirozta.

De ami főkép meglepett játékában: az a természetesség volt, a törekvés, az igazság, helyesebben az *igaz* elnyerése után. Azt hiszem, sőt biztosra veszem, hogy a kisasszony annak idején nagyon megnézte *Duse* játékát és tanult belőle. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy utánzásokba esett. Én éppen az ő játék- és felfogásbeli önállóságát akarom méltányolni. Ő ugy tesz, hogy a

A Zemplén mai száma tiz oldal.

aggodalmak legnagyobb része elenyészik. (Igaz Ugy van! Zajos éljenzés.) A polgári és egyházi kötelezettségek utjai ezentul tehát nem egymással szemben, hanem párhuzamosan fognak haladni.... *és nem áldáz ellenségekként; hanem, mint rokon eszmék, egymást támogatni fogják.* (Helyeslés. Igaz! Ugy van!) Hogy ez nem fog hiu önámitásnak bizonyulni, arra reményt nemcsak a mondottakból meritek; meritek reményt erre a magyar papság nagy többségének épen a legutóbbi időben bebizonyult hazafiságából; (Élénk éljenzés); *és megvallom, nemzeti büszkeséget éreztem akkor, midőn a katolikus főpapok pásztorlevelét elolvastam.* Annak minden szavából kilátszik az a hő óhaj, megfelelni ugyan a dogma követelményének, de megóvni a magyar állam törvényeinek sérthetetlenségét és gondoskodni arról, hogy a magyar társadalom fenyegetett nyugalma helyreálljon. Más nemzetekben, ahol a mieinkhez hasonló harcok zajlottak le, alig találni a hazafiságnak ily fényes példáját *Ebben a pásztorlevélben mondhatni a nemzeti géniusz szárnycsattogását lehet hallani*, ami meg kell, hogy nyugtassa azokat, akiknek szivében a legutóbbi idők egyes jelenségei azt az aggodalmat keltették, hogy Magyarország eddig érintetlen területein a »Kulturkampf« fogja játékait üzni. Mig *a főpapoknak tanusitott böles mérséklete, párhuzamosan az államhatalom tapintatosságával, ki fogja a nehéz küzdésből a magyar nemzetet vezetni*, ugy bátran azt mondhatjuk, hogy történelmünk második évezrede előnyös, sőt igazán — lehetne mondani — fényes körülmények között születik meg. De csakis igy. Nagy feladatok várnak reánk a jövő évezred elején (Igaz! Ugy van!), *a nemzetiségi kérdésnek végleges megoldása*, a gazdasági kiegyezés megujitasa, a közigazgatás reformjának keresztülvitele. Mind oly kérdések, melyeknek sima lebonyolitásától függ hosszu időre az irány, amelyben országunk ezentul fejlődni fog. (Zajos helyeslés.)

Sűrü helyesléssel találkozott és zajos éljenektől gyakran megszakitott beszédét igy végezte:

Eszméink kicserélése, megértetése a legjobb mód az ellentétek eltüntetésére. Ezért tehát azzal végzem szavaimat, hogy a minél gyakoribb viszontlátásra. (Hosszan tartó, szünni nem akaró éljenzés.)

A küldöttség tagjai ezután a kastély gyönyörü parkját és a park végén ékeskedő *Andrássy*-mauzóleom külsejét tekintették meg, majd kellemes séta után a kastély szalonjában ebédre gyültünk össze.

A harmadik fogásnál felemelkedett *Andrássy* Tivadar gróf és felemlitve, hogy a jelenlevők, a kik között katolikus papokat, világiakat, reformátusokat, izraelitákat lát, hű tükrét képezik a magyar társadalomnak és az együttlét fényesen igazolja a köztük levő barátságot, a mely tükröt a multban történtek némely helyütt elhomályositották: kivánja, hogy minél hamarább köszöntsön be az egységes, egymást mindenben támogató és összetartó magyar társadalom hajnala. (Élénk éljenzés.) A magyar nemzeti tradiciók egyik igazi képviselőjének, *Molnár* István főispánnak és vendégeinek egészségére üritette poharát. — *Görgey* Gyula járásbiró Andrássy Tivadar grófot éltette. *Perlsberg* Ede tőke-terebesi rk. plébános, Zemplénvármegye főesperese, kegyes urnőjét, a szegények és árvák valódi gyámolitóját Andrássy Tivadar grófné őexciáját éltette. — *Dókus* Gyula, vármegyei főjegyző cs. és kir. kamarás, tiltakozva az ellen, mintha Andrássy Tivadar grófot csak választókerülete vallhatná a magáénak, mert ő egyszersmind Zemplén-vármegyének, sőt Magyarországnak is egyik büszkesége, Andrássy Tivadar grófot éltette. — *Molnár* Béla dr., orsz. képviselő, szintén Andrássy Tivadar grófot, a ki országos gondjai között ráért a helyi bajokat is istápolni és azokon segiteni, köszöntötte fel. — *Dókus* Gyula, másodszor is szólván, özv. Andrássy Gyula grófnét, sz. Kendeffy Katinka grófnő őexciáját, — *Péter* Mihály nagy-azari ref. lelkész, a más felekezeteken levő lelkészeket, — *Sárkány* Imre galszécsi ev. ref. lelkész a házigazdát éltette, — *Kende* Miksa dr. járás-orvos, Andrássy Tivadar grófi egészségére üritė poharát, kivánva, hogy családjához semmiféle orvos, mint ilyen, ne férhessen.

A vendégek körülbelül három órakor, a legvidámabb hangulatban oszlottak széjjel.

Egy jelenvolt.

A vármegye gyülésteréből.

(Folyt. és vége.)

A második napi, okt. hó 1-én tartott közgyülésről, lapunk jelen számának nagyon kimért térbeli viszonyai miatt, reteradánkat dióhéjba szoritjuk a következőkben:

A trencséni átiratot, főispánunk őméltósága inditványára, ki megjegyezte, hogy »aki idegen léttére a mi magyar dolgainkba és a mi nemzeti ügyeinkbe, legyen az egy *Agliárdi*, vagy akárki más, beleavatkozik, megérdemli, hogy a legerélyesebben visszaútasittassék, — és hogy *Bánffy* ministerelnök hazafiúi és alkotmányos kötelességét teljesitette, midőn a pápai nunciust hatáskörének tullépésére figyelmeztette,« — mondom, a trencséni átiratot, minden nagyobb érzelmi emóciók nélkül »helyesléssel tudomásul« vette a közgyülés.

Az alispán felhatalmaztatott, hogy milléniomi országos bizottsággal egyetértően a bandériom zászlóvivője részére szükséges személyi és lóferszerelést, valamint két varmegyei huszárnak felszerelését megrendelhesse és a milléniomi kölcségekre megszavazott pótadóból befolyt alap terhére 1500 ft erejéig utalványozhasson, — minthogy pedig a társtörvényhatóságoktól beérkezett válaszokból a vármegyei bandériomoknak szervezése és az ezredéves nemzeti ünnepen leendő szereplése immár biztositottnak vehető: május hóban tartott közgyülésünknek idevonatkozó határozata alapján Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun-vármegye főispánja az iránt, hogy a vármegyék megbizott képviselőit a részletek megbeszélése és a prográm megállapitása céljából alkalmas időben hivja össze — felkéretni határoztatott.

A vármegye székházának és a főorvosi lakásnak villámos világitásra történendő berendezése iránt eddig tett intézkedésekről szóló alispáni jelentés helyesléssel tudomásul vétetvén, a 2421 ft 25 krra rúgó költségvetés jóváhagyatott. — A törvényhatósági távbeszélők felállitására irányuló intézkedések felsőbb jóváhagyásban nem részesültek. — Tudomásul vétetett, hogy a kitelepülő *Szelepka* község az ujonnan épitendő községet, Andrássy Dénes gróf iránt való hálás tiszteletének kifejezeseül, *Dénesfalvá*-nak pedig közgyülésünk »hazafias üdvözlettel« köszönőiratot intézett, mely igy szól:

Méltóságos Gróf ur!

Vármegyénk törvényhatósági közgyülése, *Szelepka* község kitelepitése ügyének tárgyalása alkalmával, örömmel értesült és győződött meg Méltóságodnak e község válságos helyzetbe jutott köznépe iránt tanusitott emberbaráti szeretetének bőkezű áldozatkészségéről és hazafias lelkesedéssel határozta el köszönete és elismerése nyilvánitását. — A segélyre szorult nép hálája mellett tehát fogaddja Méltóságod a vármegye közönségének üdvözletét és gazdagitsa jótékonyságának ezeket a hervadhatatlan emlékeit a jövőben is hasonló nemes cselekedetekkel.

Fűzy Károly, vármegyei pénztári ellenőrnek hat heti szabadsága november hó végeig meghosszabittatott, — *Horváth* István szinnai szolgabirónak pedig 6 heti szabadság adatott.

A sókuti körjegyzőséghez tartozó községek utasittattak, hogy a jegyző számára természetben kiszolgáltatandó lakásról és irodahelyiségről haladéktalanul gondoskodjanak.

Szmolnik község nevének *Zemplén-Szomolnok*ra kért átváltoztatása törvényhatóságilag jóváhagyatott és a képv.-testület határozata a belügyi ministerhez megerősités céljából felterjesztetett.

Csanád-vármegyének a népoktatás államositása iránt az országgyülés képviselőházához inté zett felirata hasonló szellemü felirattal pártoltatott.

A számonkérőszéki ülésről felvett jegyzőkönyv tudomásul vétetett, — a pénztárvizsgálati jegyzőkönyvek a belügy, ministerhez felterjesztettek.

A vármegye szervezési pótszabályrendeletét a belügyi minister jóváhagyta. — O.-Liszka, mint erkölcsi testület s a volt urbéresek között vitássá vált vagyonjogi kérdések rendezésére vonatkozó törvényhatósági határozatot III. fokban a belügyi minister megerősitette.

Hosszan tartó nagy vitára szolgáltatott alkalmat több ujhelyi háztulaldonosnak képzelt, vagy valóságos sérelemből eredő felfolyamodása, kik azt panaszolták, hogy ők a *Kossuth*-utca szabályozása következtében jogtalan károsodást szenvedtek. A vitában *Schön* Vilmos dr., bizottsági tag, ugyis, mint S.-A.-Ujhely szépészeti bizottságának elnöke, továbbá *Meczner* Gyula és *Bajusz* József bizottsági tagok, ugyis mint a *Kossuth*-utca rendbeszedése alkalmával magánjogaikban kisebb-nagyobb rövidséget szenvedett háztulajdonosok érdekeinek szószólói, továbbá főispánunk őméltósága, *Dókus* főjegyző, *Mizsák* István tiszti főügyész és *Horváth* József tb. főjegyző vettek részt felszólalásaikkal, az érdekellentéteket kiegyenliteni és az összeütközéseket enyhiteni óhajtván. *Őméltósága*, *Molnár* főispán, a vita anyagát összegezvén, a »quid consilii« kérdésére vonatkozó megállapodásul kijelentette, hogy először: ami előlegesen nem történt, t. i. az utcarendezésnél érdekelt háztulajdonosok megkérdezése és meghallgatása, az most utólagosan eszközöltessék;*) másodszor: hogy azok a háztulaj-

*) Ezt a jogi elvet *Bajusz* bátyánk, az ő tősgyökeres, kuruc-magyar jogérzetével ugy stilizálta, hogy: »Fel kell akasztani az embert, de ki kell hallgatni.« *Szerk.*

Folytatás az I-ső mellékleten.

---

saját énjét, a költő segélyével, más helyzetekbe és viszonyokba viszi át, de soha sem tagadja meg önmagát. Szóval ő azt mutatta, hogy: én, ha a viszonyok ebbe vagy abba a helyzetbe sodornának, eszerint viselkedném.

Ezt vettem ki alakitásából, különösen a III. felvonás ama jelenetében, mikor Athenais intrikáját kénytelen hallgatni és azután, mikor megleckézteti őt.

A magába fojtott harag folytán a keble lihegése oly természetes volt, hogy meglepett. Egy-egy pillantással, fejbiccentéssel vagy kézmozdulattal sokat tudott mondani. Ez alatt a jelenet alatt is az arc ideges rándulása, a keztyü ideges huzása és különösen a kéz gyakori ökölbe szoritása: mind hüen megmagyarázták a lélek belső vivódását. Pedig ily alkalommal szokott a chablon-színész leginkább nevetséges lenni. És ő ezt a feladatot ugy oldotta meg, hogy a közönség frenetikus tapsviharral felelt.

Éppen ez *Miklósy*-nak a legerősebb oldala. Illetve, mikor hallgat és a kezével, szemével, szóval, mikor gesztussal és mimikával beszél.

A mimikai képzettsége, eltekintve egykét helytől, melyre visszatérek, művészi nivón áll, majdnem tökéletes.

Sohsem csap nevetséges tulzásba, egész egyszerü eszközökkel keresi a hatást. Ezt különösen abban a jelenetben láttuk, midőn Derblay átnyujtja neki a névnapi ajándékot, melyet anyja hozott. Ugy lesi urától a gyöngédséget, mikor ez azt mondja: »Fogadja ezen névnapi ajándékot.« És milyen keserü csalódással, kedvetlenül veszi át, midőn Derblay folytatja: »melyet édes anyja választott Önnek.« Ezt a hirtelen változást két szemjáték kisérte, mely szép volt, művészi és igaz.

A legtökéletesebb volt, midőn anyja kérése folytán Derblay a nyakára teszi az ajándék-ékszert. A félig lehunyt, kéjesen rezgő szempillák és a testnek diskrét, alig észrevehető rándulásából szinte éreztük, mennyire élvezi ezt a pillanatot, midőn férje — ki eddig nem közeledett hozzá — most ujjait az ő nyakán nyugtatja. Szép volt, mintha a Lancret vagy Boucher asszony képei egyikéről szállott volna alá.

Mielőtt befejezem cikkelyemet, visszatérek egy pár tévesen felfogott momentumra és egy pár kezdetleges fogyatkozásra.

Első, a maszk. A kisasszony a második és következő felvonásokban nagyon erősen volt festve. Ez mindenesetre nem az ő hibája, csak gondatlanság. Nem gondolta meg, hogy most nincs nagy szinházban és a festés alaptónusának kissé halványabbnak kell lenni, amint ezt egy kisebb szinház, igy az ujhelyi is, megköveteli.

Azután: a széken ül, midőn Athenais tudtára adja, hogy az ő (Athenais) vőlegénye nem más, mint az ő (Claire) volt vőlegénye: Bligny herceg. Ez a hir tőrdöfés Claire szivének, de Miklósy nem tudta jól megjátszani. Nagyon szinpadiasan emelkedik feljebb a széken és rosz mozdulattal kap a ruhája fodrához. Ez a játéka természstellenes volt és csak azért emlitem fel, hogy máskor el ne rontsa ezzel szép összjátékát.

Továbbá, mikor megáll az ablak előtt és kitekint a tóra. Keserüségében elgondolja milyen jó volna oda lenn a tó fenekén nyugodni és elfeledni mindent. Ezt a szép poétikus részt egészen elejtette. Azután ablakot nem szabadna ilyenkor becsapni, hanem rezignációval, lassan betenni. Hiszen Claire erős lélek, tűr és felveszi az élet harcát, melyet neki a jövő kinál. Ez az ablakbecsapás itt izléstelen, komikus és azt akarná elhitetni velünk, hogy a szinésznő annyira beleélte magát a szerepbe, hogy azt sem tudja, hol áll a feje. Pedig aki a szinművészet történetével foglalkozik, tudja azt, hogy Salvinit, ki azt az elvet vallotta, hogy a szinésznek bele kell élnie magát szerepébe, elhallgattatta Diderot-nak »Paradox sur le comédien« munkája. (Ez a munka Alexander Bernát dr. magyar forditásában nem sokára megjelenik.) Diderot itt számtalan argumentummal védelmezi azt a tételt, hogy a szinésznek nem szabad teljesen beleélni magát szerepébe, illetve elragadtatnia a szerepben. Éppen az a fontos, hogy mikor egy-egy külső behatás éri, ne jöjjön zavarba, hanem tudjon önmagán uralkodni. Azért kedves Claire ne tessék máskor az ablakot annyira becsapni.

Összevetve a controversiákat: legnagyobb dicséret illeti Miklósy kiasszonyt, hogy szakitott ama megrögzött szokással, mely szerint nálunk egyes szinészek világért sem játszanák a szerepet máskép, mint ahogy a »le créateur du rôle« azt megjátszotta. Láttam Clairet hires művésznőktől, de Miklóssy, ha azokhoz a művészi nivókhoz csak utban van is, utánozni senkit sem utánzott.

Meg kell még dicsérnem Miklósyban, hogy kerülni igyekszik azt, hogy »star«-nak látszassék; tudja, hogy harmónia kell a szinpadon és nem tolakodik a szinen előre, mikor nem őt illeti az első hely.

Èn akarom hinni, hogy Miklósynak ez nem force-szerepe, tud ő még ebben a szerepkörben több hurt is szépen megpenditeni. Ha el nem forgácsolja a tehetségét és azon a körön halad, melyre rátermett, reménylem, hogy szebb helyen találkozunk még vele és a vidéki vándorlás Kalvária-utja után elérkezik arra az utra, mely a művészet rózsájával és a dicsőség babérjaival van behintve.

---

donosok, akik vagyonukban az utcarendezés alkalmával értékcsonkulást szenvedtek, S.-A.-Ujhely város részéről kellő anyagi kárpótlásban részesüljenek. A vitás anyagot tartalmazó iratok ily irányban leendő további eljárás céljából az alispánnak kiadattak.

Az asztalok zöld mezején egész dandára vonult el a tiszti főügyészi, irásba foglalt munkálatoknak, illetve határozati javaslatoknak, melyek mindegyike egy-egy közigazgatási recept volt a mezőőri szolgálatból, nyomásos vagy szabad gazdálkodásból, osztatlan közös legelő használatából, mezei kártételekből és hasonlókból származott magánsérelmek megorvoslására. Lehet mondani, hogy a 150 s egynehány pontból állott tárgysorozatnak egyharmadrésznyi anyagát ezek a nagy jogi gondossággal megfogalmazott és az osztóigazság boldog középutját mindig tapintatosan eltaláló főügyészi jogi vélemények szolgáltatták.

Több közérdekü vármegyei határozatról szűk határok között mozgó tudósitásunkban azért sem teszünk említést, mert azok lapunknak *Hivatalos Rész*-ében, éppen azért, mert közérdekűek, egész terjedelemmel közzé fognak majd tétetni.

Végül a főszámvevő határozati javaslatainak elfogadásával elintézést nyertek: O.-Liszka, S. Patak, Megyasszó, B. Zsadány, Csanálos, Homonna, Szerencs, B.-Keresztur nagyközségek 1895. évi kölcségvetései, — V.-Ujfalu, T.-Terebes, Pazdics község, továbbá a sztarinai körjegyzőség 1895. évi pótkölcségvetései, — a radi és a havaji körjegyzőségnek 1895. évi kölcségvetései, ugyszintén Mező-Zombor község és a b.-olaszii körjegyzőségnek 1896. évi költségvetései.

Számadások és pedig 1892—93. éviek: az ujhelyvidéki, izb.-radványi és a havaji körjegyzőségekéi, — 1893. éviek: Lelesz, E.-Horváti, Petrahó, S.-A.-Ujhely és a legenyei körjegyzőségéi, — 1894. évi számadások: S.-A.-Ujhely, Szerencs, T.-Lucz, Monok, Tolcsva, Gesztely, Varannó, H.-Németi, Tarczal, T.-Szada, Megyasszó, T.-Harkány, Tokaj, Homonna községekéi és a visnyói, udvai, gálszécsi, s. hidvégi, göröginyei, viravai, ondi, n.-dobrai, b.-olaszii, csebinyei, ladmóczi, m.-izsépi, varannai, girincsi, butkai, perbenyiki, n.-kövesdi, n.-kemenczei, n.-géresi, bélyi, sókuti, n.-azari, topolyovkai, n.-czigándi, b.-kisfaludi, var.-csemernyei, füzesséri, rákóczi, tavarnai, b.-ujlaki és a csanálosi körjegyzőségekéi.

Ezek során a két napos közgyülés okt. 1-én esteli $7^1/_2$ órakor, az elnöklő alispán éltetésével végződött.

Vármegyei ügyek.

A közigazgatási bizottság f. hó 8-án tartott üléséről szóló rövid tudósitásunk ez: Amerikába kivándoroltak a vármegyéből szeptember folyamán 209-en, visszajöttek 91-en. — *Lasztomér*, *Lazony* és *Sztára* községekbe, minthogy a községi közmunka leszolgálását megtagadták, csendőrkarhatalom fog kirendeltetni. — Az időközben megüresedett anyakönyvi hivatalokba anyakönyvvezetőkül uj egyének hozattak javaslatba. — *Lelesz* nagyközségnek folyamodása csendőrörs felállittatásáért pártolólag terjesztetett föl a belügyi kir. ministerhez. — A vármegyei árvaszéknél szept. hó folyamán elintézést nyert: 1736 ügydb., elintézetlen maradt: 133. — A varannai járás főszolgabirájának jelentése szerint a fogyasztási adók biztositása céljából elviselhetetlenül magas váltságárak irattak elő a községek terhére a n.-mihályi pénzügyőri biztosság részéről: felhivatott a kir. pénzügyigazgató, hogy ezt az ügyet tegye vizsgálat tárgyává és a vizsgálatról a novemberi ülésre adjon jelentést. — *Dókus* Gy. vm. főjegyzőnek a megyasszai véres biróválasztásról adott közbenszóló jelentése tudomásul vétetett. — A kir. törvényszéki kerületi börtönben a szeptemberi rablétszám volt 163, ebben elitélt: 134. — A közegészségi állapotot roszabbá tette a diftéria eseteinek szaporodása. *Páczin* községben a pokolvar esetei mutatkozotak. — A vármegye területén 232 olyan hitfelekezeti tanitói állomás van, hol a tanitónak egy évi fizetése nem éri el a 300 ftot. Ezek közül 113 tanitó részére az államsegély már kiutaltatott, a többi, vagyis összesen 119 tanitó nyomorog, mert részükre az iskolafentartó hitközség államsegélyért nem folyamodott. — A S.-A.-Ujhelyben léttesitendő polgári leányiskola és állami elemi iskola ügyére vonatkozó iratok kellően előkészitve és fölszerelve a vall. s közokt. ministeriumhoz fölterjesztettek. Az állami közutak jó karban vannak. — *Stépán* Gábor, közig. biz. tag felszólalására, kiküldották a vármegye főszámvevőjét a n.-mihályi és a varannai járások területén lévő körjegyzőségekbe, hogy a községek szaknyilvántartását vizsgálja meg és a törvényhatósági utadó-hátrálékokat számolja le. — Állami adókra befizettetett szept. hónapban: 109,220 ft 12 kr. (több, mint 1894. szeptemberében, 7410 ft 56 krral) hátrálékban maradt: 820,642 ft 90 kr. Hadmentességi dij fejében befolyt: 3581 ft 71 kr. (most kevesebb, mint tavaly ilyenkor, 1034 ft 98 krral) hátrálék: 58,278 ft 53 kr. — Végezetül fölemlitjük, hogy mindazok ellen a községi birák és jegyzők ellen, éspedig a füzesséri, a radi, a mikóházi, a málczai, a vécsei, a gálszécsi, a visnyói, a n.-géresi, az a.-bereczkii, a kir.-helmeczi, az e. horvátii, a v.-ujfalusi, a szerencsi, a k. dobszai, a bekecsi, a gesztelyi és a tállyai birák, illetve jegyzők ellenében, kik a közadók behajtásánál kellő szorgalmat eddig nem tanusitottak, ha a jövő havi ülésig mulasztásaikat jóvá nem tennék, az anyagi felelősség ki fog mondatni.

Uj adóhivatal. *Szerencs* nagyközségben kir. adóhivatal állittatik fel, mely működését 1896. évi január 1-én kezdi meg. Az uj adohivatal kerületébe 26 község osztatott be és pedig: Szerencs, Bekecs, Berzék, Csanálos, Gesztely, Girincs, Golop, H.-Kak, H.-Németi, Kis-Csécs, Kis-Dobsza, Köröm, L.-Bénye, Mád, Megyasszó, Mező-Zombor, Monok, Ond, Rátka, Sajó Hidvég, Sajó-Kesznyéten, Sóstófalva, T.-Harkány, T.-Szada, Tállya és T.-Lucz községek.

Hibaigazitás. Lapunk mult számának ugyan ebben a rovataban közöltük volt *Dókus* Gyula vármegyei rendszerinti főjegyzőnek azt a szép iránybeszédét, melyet a szept. 30-iki közgyülés alkalmával főispánunk üdvözletére, illetve az egyházpolitikai törvények életbeléptetése alkalmából mondott. A nyomtatásban megjelent szép beszédet eltorzitja és hatásában csökkenti a negyedik sorba csuszott sajtóhiba. Ugyanis: »a nemzet kilenc százados intézményének hatásköréhez« jutott helyett: *határkövéhez* olvasandó.

Főispánunk Patakon.

Molnár István őméltósága, ami szeretett főispánunk, mint már a „Zemplén« mult számában jelentettük, régebben tett igéretét váltotta be f. hó 9-én, midőn S.-A.-Ujhelyből kirándult Sárospatakra, hogy a »Bodrog-parti Athén«-nek hires főiskoláját és a m. kir. állami tanitóképző-intézetet, vármegyénknek ezt a nemzeti missiót teljesitő két kulturális intézetét behatóan megszemlélje és szeretö gondjaiba fogadja.

Ujhelyből őméltósága kiséretében utaztak a reggeli gyorvonattal: *Matolai* Etele alispán, *Molnár* Béla dr., országos képviselő, *Dokus* Gyula főjegyző, cs. és kir kamarás, a patakı főiskolának világi algondnoka, *Fejes* István ev. ref. lelkész-esperes, a főiskolának egyházi algondnoka, *Meczner* Gyula nagybirtokos, a vaskorona-rend lovagja, *Nemes* Lajos kir. tanácsos, tanfelügyelő, *Beregszászy* István kir. segéd-tanfelügyelő, *Miklóssy* István gk. lelkész-esperes, tb. pápai káplán, *Mizsák* István vm. tiszti főügyész, *Molnár* János dr. gyakorló-orvos, *Vay* Ernő gróf, *Becske* Bálint kir. pénzügyigazgató, *Dongó* Gy. Géza, a »Zemplén« szerkesztője, *Staut* József főispáni titkár és ifj. *Spillenberg* Barna, egyetemi joghallgató Budapestről.

A reggel $7^1/_2$ órakor berobogó gyorsvonatot Patakon a két iskolának tanárkara, élükön igazgatóikkal, *Barthos* József a járás főszolgabirája, S.-Patak város elüljárósága teljes számban és azonfölül mondhatni, hogy egész S.-Patak intelligenciája várta a perronon s mikor őméltósága kiszállott, harsány éljenzés köszöntötte, miközben *Szinnyey* Gerzson főiskolai és *Dezső* Lajos tkp. igazgató-tanár léptek őméltósága elé s mondották neki örvendező szivvel: »Isten hozta!«

Rövid idő elteltével fogatokra szállt az igen diszes és nagyszámu uri társaság és őméltósága után, akit a *Vass* Imre szép négyes fogata vitt, a városba hajtatott. Amint a vasuttól bekanyarodva a városhoz közeledtünk, szemeinkbe ötlött, hogy nemcsak a két tanintézet, melynek a főispán látogatása szólt, hanem egész S.-Patak város nemzeti zászlók diszébe öltözött. Impozáns látványt nyujtott a tanitóképzőintézet, mely előtt a növendékek nemzeti zászló alatt és tanáraik mellett sorfalat képezve, elsőkül részesültek a szerencsében, hogy az ő »alma mater«-ük látogatására is érkezett főispánt riadalmas éljenzéssel, zászlójuk magasra emelésével és mélyen meghajtásával köszönthessék.

Az útcákon, merre a hosszú kocsisor elhaladt s meddig a szem ellátott, minden házon ott lengett a trikólor, minden ablak tömve volt emberrel, az egyik *éljen*-t kiáltott, a másik kendőt lobogtatott, mindenik örült, egész S.-Patak örömünnepet ült.

A fogatok a főiskola előtt állottak meg, ahol a Múzsa-fiak százai és százai, osztályonkint kisebb-nagyobb csoportokat formálva, éljeneztek.

Amint a fogatokról leszállott társaság együtt volt, őméltósága, akit *Szinnyey* Gerzson, a főiskolai tanárkar legidősbje, karonfogva vezetett, ahol még eddig soha sem volt, a *Loránffy* Zsuzsanna főiskolájának előcsarnokába lépett, hol is üdvözletére elementáris erővel tört ki az éljenzés, mely valóban falrengető volt. Eközben a jobboldali emeletre vivő lépcsőzetnek földszinti pihenőjéhez ért őméltósága, hol szemben találta magát a főiskolai tanár-karral, akik, mindössze vagy *harmincan*, őméltósága üdvözletére *éljen*-t kiáltották. Majd a főiskolai ifjusági énekkar zenditette rá a „*Hazádnak rendületlenül*“-t, melynek végszakát „*Áldjon vagy verjen sors keze: itt élned, halnod kell*“ olyan hazafias hévvel ismételte meg, hogy szent érzéstől, bús emlékezéstől mindnyájunk szemébe köny tolúlt.

Most előlépett *Finkey* József dr., közigazgató, s szép ércü hangon, szónoki előadással a következő üdvözlőbeszédet mondotta:

Méltóságos Főispán úr!

Különböző időkből származó e néma falak tanui a mi mai ünnepünknek. Fennállásuktól maig sok minden változott itt. Látták, miként tüntek el a régiek; látták, miként emelkedtek ujak. Látták, gyermekekből ifjak, ifjakból férfiak, férfiakból vének miként lettek. Sok változott itt, méltóságos Főispán ur, csak egy nem: az a szellem, melynek ápolása és terjesztése nélkül talán már nem is lennénk magyarok! Azok az igék, melyeket, itt hirdettek, mióta áll e főiskola, nem változtak soha, ezek: *a haza- és a szabadságszeretet szent igéi*. Ez a kettő alapja egy erős és független államnak, egy erös és minden áldozatra kész nemzetnek. — Nem dicsekszem én ezzel, Méltóságos Uram! A kötelesség hű és pontos teljesitése nem erény. Mégis meg kell emlitenem Méltóságod, mint a magyar állam hivatalos képviselője előtt e helyen és ez alkalommal, mert a magyar protestantizmus sok gyanusitásnak volt kitéve. Nézzen meg minket és látni fogja, hogy itt azokat a szent eszméket hirdették és tanitották, hirdetik és tanitják, a melyek nélkül betelt volna a költő keserű látomása, hogy: »a sirt, hol nemzet sülyed el, népek veszik körül.« — Rendületlenül, vérünk és életünk árán ragaszkodunk ama szent eszmékhez, melyeket, hála az isteni gondviselésnek, követ az alkotmányos magyar kormány is. Utaink nem válnak el többé, egyesült erővel dolgozunk a hazáért. Ezért őszinte a mi örömünk, midőn méltóságodat ma, mint vendégünket üdvözölni szerencsénk van. Nem fogja talán minden megnyerni tetszését, de ennek a mi szegénységünk az oka és mégis hiszszük, méltónak fog minket találni a mai látogatásra. — Isten hozta Méltóságodat körünkbe! Örömmel, tisztelettel, szeretettel fogadjuk és környékezzük. Az Isten hozta!

Valóságos éljen-riadalom zúgott föl erre ismét a tanulóifjuság szivéből, ajkáról, ami őméltóságára szemmel láthatóan meginditó hatást gyakorolt. Meg megujuló éljenzés közt kezdte énekelni ismét a főiskolai énekkar az »*Isten áldd meg a magyart!*« szivből jövő, szivhez szóló, varázslatos hatással, s mikor énekelte, hogy „*Megbünhödte már e nép a multat s jövendöt*« — még a *Perényi* Péter főispán alapitotta főiskola, melynek előcsarnokában állottunk. jutott eszünkbe, az ő évszázados üldöztetéseivel, szenvedéseivel ... megbünhödve a multat, hogy örvendhessen annak, ami osztályrészeül bekövetkezett: a boldog jövendőnek.

A végső akkord elhangzásával, őméltósága mindenekelőtt megköszönvén a szives fogadtatást, kiemelte, hogy ő a mai alkalommal nem mint főispán, tehát nem is mint a magyar állam hivatalos képviselője jött Patakra, hanem eljött, mint a közmivelődés ügye iránt érdeklődő vendég, egy tanügybarát, akinek régi vágya teljesül, midőn a magyarországi protestánsoknak ezt az erős várát, a s.-pataki főiskolát, megszemlélheti. Megvallja, hogy mielőtt e látogatásra magát elhatározta, bizonyos aggodalma volt. Attől tartott, hogy jövetelét félremagyarázzák, sőt talán avval is gyanusithatják, hogy a főiskola antonomikus jogkörébe akar avatkozni. Pedig ennek még a gondolata is távol van tőle. Az autonomiának minden téren annyira tisztelője, hogy az abba való beavatkozást még magának a főispánnak sem tudná megengedni. *(Éljenzés.)* Ösmeri azt a szellemi irányt, melyet ez a főiskola századok folyásán át szakadatlanul ápolt, s amely szellemet ügy lehet kifejezni: hogy magyar hazafias szellemü tudományosság. .... Azután az ifjúsághoz fordulva, lelkes szavakkal kötötte lelkükre azokat a hiv kötelességeket, amikkel tartoznak hazájuk, egyházuk iskolájuk és egymás iránt, amely kötelességeket majd egykor számon fogja tölük kérni a közélet. Még egyszer köszöni az igen szives fogadtatást és magát a tanári kar kegyességébe és a főiskolai ifjuságnak szives hajlandóságába ajánlja. *(Éljenzés.)*

A fogadtatás ezek során véget érvén, őméltóságát *Szinnyey* Gerzson tanár az emeletre vezette, innen pedig a könyvtárba kalauzolta. Ez a könyvtár, a főiskolának távoli országokban is nevezetes könyvtára, 56,000 kötetet tartalmaz, ezek között nem egy olyan könyvet, mely egyetlenegy a maga nemében az egész müvelt világon. Téressége a könyvtárnak akkora és olyan forma is, mint egy tágasabb templomé. Hasábokat kellene leirnom, hogy csak nagyjából is megösmertessem az olvasóval. Ugy segitek magamon, hogy Patakra utasitom a dolog iránt érdeklődőket. Menjenek oda, akármikor nagyon szivesen megmutatja jó *Gerzson*-bátyánk, aki ugy tájékozza magát ennek a könyvtárnak minden zegezugában, mint

a boltos az ő sok-sok fiókjában. A *Károli*-féle első magyar biblia, a *Rákóczi* Zsigmond bibliája stb. stb. bibliográfiai nevezetességek megszemlélése után a könyvtárban találkozott őméltósága a főiskola tanárkarával, ösmerkedett meg velük és váltott mindegyikükkel egy-két nyájas szót. Azután beirván nevét a vendégkönyvbe, amelyben *Andrássy* Manó gróf főispánsága óta csak most fordul elő megint zempléni főispán neve, a szépészeti, müvészeti és a műrégészeti gyüjteményt szemléltük meg, hol *Székely* György dr. és *Zsindely* István dr. akadémiai tanárok s *Mitrovics* Gyula dr. gimn. tanár, mindhárman a főiskolának nagyreményü s jeles készültségü júnior-tanárai szolgáltak szakbeli fölvilágositásokkal. Ez a gyüjtemény is messze földön ritkitja párját.

Azután következett sorban a természetrajzi és a természettani múzeomok megszemlélése. Dusgazdag berendezés mindkét helyen; dús tárai a szaktudomány legmodernebb eszközeinek, ugy hogy képesek lennének nemcsak egy főgimnáziom, de akár egy vidéki egyetem tudományos igényeinek kielégitésére, mint ahogy a szaktanárok is: egy jeles *Buza* János és a tanitványai révén, fiatalsága dacára, már is hirnek örvendő *Ellend* József, amaz természetrajzi, emez matematikai téren.

Meglepett a főiskolai közkórház is, mely *Kun* Zoltán dr. főiskolai orvos igazgatása alatt párját ritkitja, sőt eddig páratlan a maga nemében.

Miután még a gimnáziom I. osztályában, hol ifj. Mitrovics Gyula dr. szaktanár éppen latin órát adott, őméltósága a tanitást és a kis Buza (nagyra nőjjön!) értelmes feleleteit is meghallgatta és nagy megelégedésének adott kifejezést: következett a tornacsarnok megtekintése.

Erről a mintaszerű intézetről is könyvet lehetne irni. Most csak annyit, hogy amilyen a tanár, olyan az iskolája: remek. *Kiss* Elek szaktanár, tisztelt barátunk, éppen a VIII. és a VII. osztálybeli ifjakat foglalkoztatta. Mintha nem is tornaleckén, de katonai egzercirozáson lettünk volna. A tornászó csapatok menetelése, fürge mozgása, a sorok igazodása, fel- és visszafejlődése, szóval a rendgyakorlatok olyan karikacsapásra mentek, hogy öröme telhetett volna látásában akár a honvédelmi ministernek. Ezt látva, kezdtem érteni, hogy *Moltke* katonáival hogy verték meg a német Schulmeisterek a franciákat. Hát a labdázás, amit véghez vittek! Ökölnyi nagyságu, elég kemény labdával (ha az illető, akinek szánva van, nem elég ügyes, hogy elkerülje) hátba suhintatni és ehhez az érzéshez még jó arcot is tudni vágni: ez már spártai nevelés!

D. e. 10. óra volt, mikor őméltósága, köszönetet mondva a látottakért, kocsira ült és kiséretével átment a tanitóképzőbe.

A tanitóképző-intézetnek szépen parkositott udvarán *Nemes* Lajos kir. tanfelügyelő, *Dezső* Lajos intézeti igazgató, *Beregszászy* segédtanfelügyelő és a tanárkar teljes számban ugyszintén a park főbejáratánál két sorjában felállitott intézeti növendékek várták őméltósága megérkezését. Mikor megérkezett itt is a leglelkesebb éljenzés köszöntötte, — majd *Dezső* igazgató, szépen átgondolt beszédben, adott kifejezést a tanártestület afelett való örömének, hogy őméltóságát az intézet körében üdvözölheti s egyszersmind biztositotta őméltóságát, hogy ami a multban vezérelte, az a hármas elv fogja vezérelni jövőben is a tanárkart az intézet közszellemének irányzásában: a *vallásosság*, a *hazafiság* és a *munkásság*.

Őméltósága, amint az éljenzéstől szóhoz jutott, mondotta, hogy ő is olyan háromságnak tartja az imént hangoztatott vezérelveket, amiktől nemcsak az embernek magán megelégedése, boldogsága határozódik de a társadalom közbékéje is függ.

Viszonzásul a jókért, miket neki kivántak, őméltósága is a legjobbakat kivánja a tanároknak és a szellemi vezérletükre és erkölcsi gondozásukra bizott intézeti ifjuságnak, — legjobb kivánatait tetőzvén azzal a hő óhajtással, hogy a jól betöltött kötelesség boldogitó érzetén felül, mint a nemzet napszámosai, elvegyék és élvezhessék fáradozásaiknak jól megérdemelt anyagi jutalmát is. Majd a növendékekhez fordulva, őket »ifju barátai«-nak nevezte és önérzetüket magasra emelő szavakkal buzditotta a reájuk váró élethivatásnak hű betöltésére.

A bemutatások megtörténte után őméltósága és kisérete megtekintették a tanácstermet és tantermet, a könyvtárt, a rajztermet, hosszasabban időzvén a zeneteremben, hol az intézeti ifjuság hatalmas énekkara, jeles szaktanárának, *Hodossy* Bélának, dirigálása mellett az *Isten áldd meg a magyart* és rövid szünet után a *Hazádnak rendületlenül*-t énekelte, még pedig olyan müvészi összhanggal, precizitással, mondhatni virtuozitással, hogy ha amott, a főiskolában, a tornászoknak adtuk a pálmát, itten az énekkarnak kell oda nyujtanunk az elösmerés koszoruját. Legyenek is büszkék arra az *éljen*-re, amit őméltóságától és azokra az *éljenek*-re, amiket a vendégkoszorutól kaptak.

Remek szép idő kedvezvén a főispáni látogatásnak, hosszasabban foglalkoztunk az intézet gyönyörü kertgazdaságának a megszemlélésével, — az »utile dulci« Horácius-elvet az izletesnél izletesebb szőlőgerezdek szorgalmas csipegetésével tévén kézzelfoghatóvá. Az intézetnek pompás szőlőtermése van, mert oda a talaj nyirkossága még nem engedte be az átkos filoxerát.

Tizenegyre járt az idő, midőn őméltósága a két intézetben tett látogatását befejezve és a látottak és tapasztaltak fölött megelégedését, az igen meleg fogadtatásért pedig köszönetét kifejezve, a főiskolába, hol a »küldöttségi szállás« étkezőjében már gazdagon fol volt teritve, kiséretével visszatért s környezetével, mely leginkább tanárokból állott, tapasztalatait mégegyszer és apróra megbeszélte.

Még mielőtt asztalhoz ültünk volna, *Finkey* József dr, jelentette őméltóságának, hogy előtte a jogász-ifjuságnak egy küldöttsége tisztelkedni óhajt. Őméltósága a küldötteket, kiknek vezetője ifju *Meezner* Gyula joghallgató volt, igen nyájasan fogadta. Szónokuk csinos üdvözlő beszédben tolmácsolta a jogász ifjuságnak őméltósága iránt őszintén érzett »tiszteletét és szeretetét.« Őméltósága a küldöttség szónokának válaszolva kiemelte: adják át küldőiknek azt az üzenetet, hogy ne csak önismeretre de érzelmeiknek helyes irányzására is törekedjenek, iparkodjanak megismerni honfitársaikat, azok érzelmei iránt legyenek kellő méltánylással és türelemmel; egyekben pedig biztositotta őket, hogy őtet az irányában tanusitott eme figyelmük kellemesen érintette; végül pedig kivánta őméltósága, hogy a jogász-ifjuságnak minden egyes tagja a haza diszére és javára, boldog megelégedésben sokáig éljen.

Dókus Gyula őméltósága, főiskolai algondnok. a jogász küldöttséget villásreggelihez meghiván, jelentette, hogy teritett asztalokhoz ülhetünk. A főhelyen az ┌┐ formában teritett asztal mellett őmlsága jobbján ültek: *Matolai* Etele, balján *Fejes* István, velük szemben: *Szinnyey* Gerzson és *Láczay* László dr. Tőlük jobbra és balra egymással átellenben: a főiskola és a rkp. intézet érdemes igazgatói és tanárai, továbbá Meczner Gyula, Molnár Béla dr., Dókus Gyula, Szekerák Kálmán, Miklósy István, Puza Sándor, Lengyel Endre dr., Nemes Lajos, Molnár János dr., Bálint Dezső, Beregszászy István, Vay Ernő gr., Dongó Gy. Géza, Becske Bálint, Kun Dávid, Walter László, Staut József, Barthos József, Réz László, Dobozy P. Ferenc városi főbiró és S.-Patak érdemes elüljárósága, mindössze vagy 50 főnyi diszes társaság.

Az asztal örömeinek élvezése közben csakhamar kezdettek »tósztokban nyilatkozni a kedélyek.«

Elsőnek szólott *Ballagi* Géza dr., a házigazdák, vagyis a professzorok nevében, igen tartalmas és hatásos beszédben nyilatkoztatván ki, hogy a mi ünnepeltünk, a mi szeretett igen kedves főispánunk, ahhoz a politikai iskolához tartozik Magyarországon, melynek céliránya volt müveltté és gazdaggá tenni a hazát, hogy szabad legyen. Ez a politikai iskola *Széchényi* István grófnak, a legnagyobb magyarnak a politikai iskolája. Főispánunk őméltósága is, ugymond, mint vármegyénkre áldásos főispánságának 12 éve bizonyitja, legfőbb kormányzati gondját mindig a kulturális és a közgazdasági nemzeti érdekek felvirágzásának szentelte. Bizonyitják ebbeli fáradhatatlanságát azok a maradandó fényes alkotások a nemzeti kultura és a közjólét terén, melyek *Molnár* István nevét a generációk emlékezetében maradandóvá és áldássossá tették. Mai látogatásával is a nemzeti kultura iránt való kitünő érdeklődését tanusitotta nemcsak, hanem minden idők számára irányadóul vehető igéket hirdetett, midőn mondotta, hogy mindenek előtt és mindenek felett iskoláinkban a hazafiságot és hazaszeretetet kell hirdetni a serdülő nemzedék számára. *(Éljenzés.)* Fölhivja tanártársait, anélkül, hogy politikai aposztaziára csábitaná egyiküket, vagy másikukat, hogy kövessék szónokot jókivánatainak tolmácsolásában, mely abból áll, hogy főispán őméltósága a magyar nemzeti nagy érdekek javára, a legjobb létben és megelégedésben sokáig éljen! (*Szünni nem akaró lelkesült éljenzés.*)

Id. *Mitrovics Gyula*: Azon kezdve, hogy a mai alkalom örömünnepe a főiskolának, kijelentette, hogy ők, a tanárkar, kik az ifjuság szellemi életirányának vezérletével foglalkoznak, bálványimádók. Nagy és szent eszméket bálványoznak ők s azok: imádni az istent, szeretni a hazát és szeretni minden embertársunkat. Ezeket az eszméket, mint ideálokat rajzolván meg a szónok, oda konkludált, hogy ami után régen óhajtoztunk, ma bekövetkezett, a pataki főiskola és a vármegye közönsége között frigy köttetett. *Matolai* Etele alispánért ivott. (*Lelkes és zajos éljenzés.*)

Molnár István főispán: Régi vágya teljesült, midőn ma alkalma nyilt a főiskolát meglátogatni, annak érdemes tanári karával és az általuk reprezentált szellemmel, amit úgy jellemezhet, hogy hazafias érzelemmel párosult tudományszeretet, megismerkedni és közelebbi érintkezésbe juthatni. Nem félt ő ide jönni, sőt ellenkezőleg: örömmel jött, mert közvetlen személyes érintkezéssel óhajtotta lehetővé tenni, hogy egymást kölcsönösen és jól megértsük. (*Éljenzés*). A főiskola jeles tanári karának összességeért, megelégedéséért, boldogságáért emeli poharát (*Nagy éljenzés*), hogy a hazának továbbra is jeles hazafiakat nevelhessenek. Nem azért jött ő, hogy bármi tekintetben is irányt mutasson, vagy kritikát gyakoroljon.... De óhajtandó, hogy az a fiatalság, mely a főiskolák légkörében növekedik és él, olyan szellemi erőképességnek jusson birtokába, hogy annak segitségével tudja megkülönböztetni az elérhetőt az elérthetetlentől és bárcsak ezt a kettőt, midőn hazafias tettekre hevül, egymással soha össze nem tévesztené. (*Helyeslés*) Nagy tetszés közt a főiskolai tanári kar és az ifjuság kölcsönos jóvoltáért üriti áldomáspoharát. (*Nagy eljenzés.*)

Matolai Etele: Reflektálva a *Ballagi* által mondottakra ő is elfogadja a Széchenyi irányelvét; de a szabadságot igy értelmezi: törekedjünk szabadok lenni az idegen befolyástól. (*Helyeslés.*) Legyünk politikai téren is egymás iránt türelmesek. Azon végzi, hogy necsak a müvelt, vagyonos és szabad, de a független haza is éljen! (*Megmegujuló nagy és lelkes éljenzés*)

Molnár Béla dr.: Nemcsak mint e kerületnek országos képviselője, de a barátság és kötelességérzet révén is idevalónak érzi magát és azért elmondhatja, hogy egytől-egyik s jól ösmeri az embereket. A nemzeti kultura terén a pataki főiskola missiót teljesit. Igen lelkes szavakkal a főiskolai tanári kart élteti. (*Nagy éljenzés. Felkiáltások: Éljen Molnár Béla!*)

Meezner Gyula: Abból az erkölcsi igazságból indulva ki, hogy a fát gyümölcséről, az iskolát vezetőiről ismerni meg, nagy tetszés közt a jelenlevő egyházi és világi algondnokokat éltette.

Lengyel Endre dr.: Szintén ritka szép örömünnepnek nevezvén a mai napot, vármegyei családunknak azért a jeles fiáért, ki az élet bölcsek tapintatával vezérli az ő népét a boldogság révébe, a főispán ur őméltóságáért (*Nagy éljenzés*) és őméltósága kedves családjának boldogságáért (*Éljenzés—taps*) emelt poharat.

Szinnyey Gerzson: A főiskola történetéből citált példákkal, *Boeskay* Istvánnal, aki mint főispán volt a főiskola főgondnoka, *Szirmay* Péter, *Szemere* László, *Klobusiczky* Pál alispánok stb. stb. példáival, kik egyszersmind a főiskolának világi gondnokai voltak illusztrálja, hogy milyen benső és milyen szoros kapcsolat volt a multakban hivatalos vármegye és főiskola között. Később meghidegült ez a viszouy, sőt, isten tudja mért, a felek félni kezdettek egymástól. Próbáltak azután minket megrendszabályozni, hanem célt nem értek, mert minket erőszakkal kormányozni nem lehet ... de a ki a szivek hurjain tud úgy játszani, mint ami szeretetett főispánunk is (*Szünni nem akaró, igen lelkes éljenzés*) az hivatva van arra, hogy a megromlott jó viszonyt a felek között helyreállitsa. *Molnár* főispánért, ugyis mint a főiskola egyik alapitójáért (*Közbekiáltás*: Mikor lett alapitó? *Szinnyey*: Harminckét esztendővel ezelőtt 1863-ban!) emeli áldomáspoharát.

Molnár főispán: Az alkotmányos életnek egyik vitális ereje az önkormányzat, de csak akkor, ha az arra hivatottak mennél többen vesznek részt a közügyek intézésében, a köztanácskozásokban. A főiskolai tanárok kevesen tagjai a vármegyei képviseletnek, pedig hivatva lennének, hogy szellemi kapitálisaikat a közügyek javára kamatoztassák... Egész melegséggel köszöni azt a kegyességet, amit ma az ő irányában tanusitottak. Kéri, hogy őtet tartsák meg továbbra is szives jóindulatukban. Reméli, hogy nemcsak találkozni, de mindig együtt is fognak maradni a hazaszeretetben (*Ugy van!*) Éljen a főiskola és éljenek annak jeles tanárai (*Zajos éljenzés*).

Kun Dániel: A *Vay* családnak jelenlévő egyik nagyreményü sarjaért, *Vay* Ernő grófért koccint.

Radácsi György: Rekriminálással kezdi. Fájt, nagyon fájt ennek az önérzetes tanári karnak, úgymond, hogy a hivatalos vármegye őket eddig mindig leskartolta; rájuk fogta, hogy ők csak a mendikantizmust fejlesztik, ami pedig soha sem volt igaz, mert ők mindig az elvek redithetetlenségét szolgálták és fogják ezentúl is szolgálni.... Ma ünnepiesen kezet nyujtott a vármegye. A kibékülés (*Közbeszólás*: Mi sohasem haragudtunk! — *Radácsi*: Mi sem! *Derültség*) az egyezség, a szeretet szelleméért s annak tartósságáért emeli ajkához nagy éljenzések közt a „békesség poharát."

Zsindely István dr: *Macchiavelli*-nek a státusférfiakra alkalmazott, de rosszul értelmezett mondását, hogy „a politikusnak a kigyó eszélyességével és a róka ravaszságával kell birnia" interpretálva, hatásosan alkalmazta *Molnár* Béla dr. kerületi országos képviselőre, aki fiatalsága dacára az öregek tanácsába illik és honatyai sikereire rámutatva, általános tetszéssel fogadott beszéddel éltette.

Fejes István: Mindenekelőtt a kedves vendégeket üdvözölte, mondván, hogy ez a mai nap, melyet főispánunk őméltóságának köszönhetünk, örömnapként lesz feljegyezve a pataki főiskola évkönyveiben, — azután Zemplén-vármegye három jelenlévő esperesséért (Szekerák rk., Puza és Miklósy gk. esperesekért) az ő esperestársaiért ivott mondván, hogy a jó példát mutató papok sokáig éljenek! (*Nagy éljenzés.*)

Szekerák Kálmán: A pataki főiskola felvirágzásáért —

Dezső Lajos: A »praetor minima non curat« értelmét szépen kifejtve a vármegye közoktatás-

Folytatás a II-ik mellékleten.

ügyének lelkes felkarolójáért, *Molnár* főispán őméltóságáért —

Kun Dániel: A lelkészekért —

ifj. *Szabó* Zsigmond: A négy felekezethez tartozókért, kik négy testben egy lélek, —

Puza Sándor prépost: A főiskolai és tanitóképzőintézet tanáraiért ivott.

Vay Ernő gróf: Az iránta tanusitott szép figyelemért köszönt, avval az ünnepies kijelentéssel toldván meg köszönetét, hogy neki is a ‚haza minden előtt« lesz mindig a vezérelve. (*Éljenzés*)

De nincs olyan hosszú, minek vége ne legyen. Ütött az óra indulóra. Főispánunk őméltósága búcsúzott. Többen, mi ujhelyiek, követtük példáját. A d. u. egy órási gyorsvonattal már itthon voltunk, — gondolván további kötelességeinkre, de meg arra is, hogy:

„Egy liter az égig emel
De már kettő — a töldhöz ver.“

Èljenek az ujhelyiek — éljenek a patakiak, — hangzott, mikor távoztunk. A szivünkből jött végszó tehát:

»Éljenek a patakiak!«

*

Ugy értesülünk, hogy őméltósága a piaristák vezetése alatt álló ujhelyi rk. főgimnáziomot is készül meglátogatni.

Hírek a nagyvilágból.

Ferenc Ferdinánd fhg, a várományos magyar trónörökös, sulyosan megbetegedett. Őfelsége a király, egészségi tekintetekből, fölmentette a főherceget a 38. gyalogdandár parancsnokságától.

György nagyherceg, az orosz trónörökös, hirtelen és aggasztólag megbetegedett.

138 éves *Kusmin* Iván nevezetü orosz paraszt él Pétervárott Az öreg még nagyon élénken emlékszik a franciáknak 1812 évi betörésére Oroszországba. Az öregnek az atyja 148 éves korában hunyt el.

Madagaszkár szigeten a francia csapatok döntő csatát nyertek a benszülött howák fölött A békeszerződés okt. 1-én megköttetett.

Hirek az országból.

Őfelsége a király Gödöllőről, hol most a királyi család együtt van, ma este *Zágrábba* utazik a horvátországi hadgyakorlatok megszemlélésére.

Őfelsége elrendelte, hogy a külügyminiszter ezután »A császári ès királyi Ház ministere« cimét viselje.

Őfelsége a király megengedte, hogy a honvéd ezredek már a jövő évtől kezdve zenekarokat kapjanak.

Perczel Dezső, belügyminister, nagy, testes kötetetben tette közzé jelentését Magyarország 1894. évi közegészségügyi viszonyairól. A jelentés szerint az ország közegészségi állapota *kedvezőtlen* volt. Ami a fertőző betegségeket illeti, ezekben együttvéve 166,424 ember betegedett meg és 36,660 ember halt meg, vagyis a betegek 22%-a.

A vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatnak ama szakaszai, melyekre nézve a törvényhozó testületnek két háza között megállapodás még eddig létre nem jött, f. hó 21 én kerül érdemleges tárgyalás alá a főrendek előtt.

Szinház.

Immár második hete, hogy *Kövessy* Albert direktor ur szórakoztatja n. é. közönségünket. A publikum, amint azt megjósoltuk, kezd hálásabb lenni. A könnyü darabok mulattatnak, nem okoznak főlájást. A publikum részéről hőn óhajtott operettek azonban még csak a jövő zenéi. A lappangó primadonna-válság akuttá vált, kisded társulatban a finánciális helyzetnek rettenetes rovására. Ez sokáig nem tarthat. Primadonna nélkül nem élhetünk! Már mi igy vagyunk teremtve.

*

Szombaton, f. hó 5-én, »*Szegény Jonatán*« Wittman és Bauer nagy operetje ment félig telt ház előtt. A primadonna-válság hatása már mutatkozott; habár az erős igyekezettel bemutatott előadás jobb sorsot, nagyobb közönséget érdemelt volna. Mert, aki e nehéz és nagyobb tanulmányt igénylő operettet ösmeri s az előadást megfigyelte, csak elösmeréssel adózhat, mondhatni, minden egyes szereplőnek. Itt csak Vandergoldot (Rédey István) és Mollit (Kövessyné) emlitjük meg, akik a rendelkezésükre álló hangterjedelmen belől derekasan igyekeztek a csupa variációval telt operett-éneklésénél a zenekarral együtt haladni.

Vasárnap, f. hó 6-án, két előadás, délután nép- és gyermekelőadásul »*Stern Izsák, a házaló zsidó*, este pedig *Náni*, Folinus Aurél kedveltnek ösmert népszinműve ment. Kreuzer Michel (Borbély Sándor) jóságos sváb paraszt, Náni (Kövessyné) aranyos tőről szakasztott Náni, Szepi (Kövessy) pedig kettőjük közé illő, igazi, naiv sváb-gyerek volt. Józsi (Kolozsi József) szép baritonjával, érzéssel teli dalaival hatott. A több mint félig telt ház hálásan tapsolt.

Hétfőn, f. hó 7-én, *A „Vasgyáros“* Ohnetnek a nemzeti szinház repertoárján is állandóan szereplő világhirü darabja került szinre Kazaliczkyval (Derblay) a cimszerepben. A drámai alakitások e kitünő mestere szivet meghatóan mutatá be nekünk Derblayt, a szivében mélyen sértett vasembert, akinek igazán méltó párja volt az alakitásban Miklóssy Ilona (Claire). A drámai szendét itt láttuk először force-szerepében. Tiszteletteljesen kalapot emelünk és gratulálunk »Claire« kitünő személyesitéséhez. Az előadás, amely az eddigiek között talán a legjobb volt, mindvégig művészi szinvonalon állott. Csak Beaulien márkiné nem illett a művészek közé.

Kedden, f. hó 8-án, *Az új honpolgár (Goldstein Számi)* került szinre, zsufolt ház előtt. Goldstein Számit ismerjük Kövessytől. Ő a darab központja és szerzője egyszersmind. A kacagtató uj kuplék, melyeket szerző kifogástalan tipusszsal mutatott be, Gólya Frigyes (Borbély Sándor) kedélyes mókái, Szalay Kornél (Heténvi Elemér) szerelmében erélyes postatiszt összhangzatos játéka, no meg a sziv leánya, a kedves Virág Toncsi (Kövessyné) mind-mind együtt alkották a sikert, a mely kulsőleg szünni nem akaró tapsokban mutatkozott. Csak az iparlovag, Tavaszi Aladár (Kazaliczky) nem drámai hősnek való szerep. Ez egy kicsit disgusztált.

Szerdán, f. hó 9-én, másodszor: *A mintaférj*-et adták, a multkorinál roszabb előadásban. Aurora ugyanis, kiben a cselekmény szálai egyesülnek, gyenge alakitás volt. Ez baj is lett volna, ha Malivaud (Borbély), Jouvelin (Heténvi) és Clementina kisasszony (Miklósy Ilona) ügyes játékukkal, no meg a darab helyzet komikuma nem tartja fönn mindvégig a derült hangulatot.

Csütörtökön, f. hó 10-én, meglepetésül a plakátokon hirdetett *Ideges nők* helyett, másodszor *Bernardó Montilla* jött. —Ha nem sejtenők, hogy a direktor az anyaszinésznővel konfliktusba jutott, ez veszedelmes kisérletezés lenne. A publikum, ugyanis, csak egy fekete táblára krétával irott hirdetményről értesült, ugy este 7 óra körül, hogy darabváltozás állott elő. Természetes hogy sokan, akik már Montillát látták, eltávoztak. — Montilla most a multkorinál jobb betanulással került szinre. Montilla (Kazaliczky), Inéz (Daróczy Ilka), Rikkardo (Heténvi), Luiza (Miklósy Ilona) vervvel oldották nehéz szerepüket. *Miklósy* Ilona rokonszenves egyénisége hovatovább a közönség kedveltjévé teszi őt.

Pénteken, f. hó 11 én, *Deborah, a szép zsidóleány*-t, Mozenthal ősi drámáját adták, félhelyárakkal, tehát csaknem teft ház előtt. (Ez: a jobb a sűrű garas, mint a ritka forint igazánál fogva megszivlelésre méltó egy állapot, t. direktor úr!) A falu birájának fia: Józsi (Kazaliczky) belészeret a szép zsidóleányba: *Deborah*-ba (Miklóssy Ilona), de a két vallás között akkor még át nem hidalt elválasztó fal nem engedi szerelme tárgyát magáévá tehetni. Józsi mást vesz el, — Deborah, a megtört sziv, megbocsát (Az eletben feledni szokás). Miklóssy Ilona drámai erővel, de a gyöngéd női sziv alapjellemvonásával, meghatóan oldotta meg nehéz szerepét, kiben neki méltó társa volt Kazaliczky, habár szerepköre nem engedé meg a drámai nagyobb evolueiót.

Szombaton, csalogtatóul, a *Cigánybáró* volt hirdetve, de megérkezvén az uj anyaszinésznő: Döményiné-Heténvi Emilia, a plakátokon egy izben már jelzett »*Ideges nők*« került szinre, melyről a jövő számban. Ugy tudjuk, hogy D. Heténvi Emilia csütörtökön fiának, Heténvi Elemérnek jutalomjátékán szándékozott először fellépni, amidőn a *Dalár-ünnepély viszontagságai* kerül bemutatóra, amely kitünő bohózatra a n. é. közönséget már eleve is figyelmessé teszszük. **St. J.**

*

Jövő heti müsor: Hétfőn, rendkivüli előadásul, félhelyárakkal: *Gauthier Margit a kaméliás hölgy*; kedden: *A kis hőrcsög*, vaudville; szerdán: *Faust*, tragődia; csütörtökön: *Egy dalárünnepély viszontagságai*, bohózat, *Heténvi* Elemérnek a társulat egyik kiváló tagjának jutalomjátéka; pénteken: *A két árva*, szinmü; szombaton: *Szép Heléna*, operett.

Különfélék.

(Kinevezés.) *Sarudy* Ottó. Cselej szülöttje, okl. polg. iskolai tanár, az érsekujvári polg. és keresk. iskolához rendes tanárul neveztetett ki.

(Családi gyászünnep Deregnyőn.*) Kegyeletes családi ünnepet ült a *Lónyay*-család e hó 4-én Deregnyőn. E napon avatták fel az ujonnan épült családi sirboltot, mely a ref. templom háta megett nemes görög stilben emelkedik s e napon helyezték el benne végleges nyugalomra az utolsó évtizedekben elhunyt családtagok hamvait. Itt nyugosznak most már *Lónyay* Gábor, régibb közéletünk e kitünő alakja, e vármegyének is évtizedeken át volt követe, majd képviselője, kit mindég s mindenütt a jók javához számitottak; továbbá neje *Kazinczy* Ottilia, a kiváló magyar nő, családjának gondosan őrködő nagyasszonya s fiok, a korán elhunyt *Lónyay* Ödön, az áldott emlékü ember, ki minden törekvését, egész életét övéi javának szentelte. — Megjelent ez alkalommal a széles kiterjedésü főuri család majdnem minden tagja. A háziuron s háziasszonyon: *Lónyay* Gábor cs. és kir. kamarás on s nején *Földváry* Sarolta grófnőn kivül ott voltak: özv. Vay Károly grófné, szül. *Lónyay* Ida, Vay Ádám grófné szül. *Lónyay* Mária, Bay Györgyné szül. *Lónyay* Louise, *Lónyay* Gabriella, özv. *Lónyay* Ödönné szül. Pázmándy Vilma, özv. Palffy-Daun Lipót grófné szül. *Lónyay* Olga, Vay Tibor grófné szül. Khuen Margit grófnő Hardenberg Aladár grófné szül. *Lónyay* Vilma, ifj. Vay Ádám grófné szül. Zichy Mariette grófnő. A férfi tagok sorából: id. Vay Ádám gróf, Vay Tihamér gróf, Lónyay Elemér kamarás és követségi titkár, Kazinczy Arthur, Vay Tibor, Olivér Ernő és Ádám grófok, Bay György. A vármegye részéről s képviseletében megjelentek *Matolai* Etele alispán és *Füzesséry* Tamás főszolgabiró s még néhányan a család tisztelői sorából. Az ünnepies aktust, mely a koszorukkal boritott uj sirboltban ment végbe s egyszerü komolyságával mindenkit megilletett. a ref. tanitó kórus *Egressy* gyászdalával nyitotta meg. Ezután *Tóth* Ferenc az ősz deregnyői lelkész. ugyanaz, ki annak idején a drága halottakat eltemette, mondott emelkedett beszédet, megáldva a helyet s a hamvakat. S mindenki, aki ott volt, megindultan áldotta vele együtt az elköltözöttek emlékét. Áldás a helyre, áldás emlékökre. — Másik tudósitónk még a következőket irja: A mauzóleomot *Gerster* Kálmán budapesti müépitész tervezete szerint ó-görög stilben s *Jenik* Béla s.-a.-ujhelyi épitész épitette s 10000 ftba került. A felszentelésnél az Abaravidéki tanitói énekkar énekelt gyászdarabokat. Az exhumáció f. hó 3-án történt, amidőn is Lónyay Gábor, Lónyay Ödön, Lónyay Gáborné szül. Kazinczy Ottilia porrészeit helyezték el a sirboltban örök nyugalomra.

(Időjárás.) Az idő hivesre fordult péntek óta. Mint emlékezetre méltót jegyezzük föl, hogy csütörtökön, *október 10-én*, déltájban a hőmérő *R.* 32° nyári meleget mutatott.

(Eljegyzés.) *Jelenek* István, az osztrák-magyar bank nagyváradi fiókjának főnökhelyettese, Jelenek Ádám igen tisztelt polgártársunknak jeles képzettségü fia, eljegyezte Aradon *Kneffel* Juliska kisasszonyt, özv. Kneffel Károlyné urnőnek kedves szép leányát. Gratulálunk!

(Halálozás.) Teljes részvéttel vettük és adjuk a következő gyászjelentést: Szemere Józseef ugy saját, valamint testvére özv. Kerekes Alajosné, Szemere Klára s a többi rokonok nevében is, mélyen szomorodott szivvel jelenti édes testvére

---

*) Lapunk mult számáról lekésett. *Szerk.*

Kézi munkák, valamint ahoz való selyem, gyapott és pamutok, plüschök, Congre kanevák, női és férfi fehérnemüek, kesztyük és harisnyák, eső-ernyők, téli alsó-ruhák, bluzok, kötények, leány és fiu gyermekruhák, selyemkendők, schawlok és nyakkendők, toillet czikkek, ruha-, haj- és fogkefék, fésük és hajtűk, csipkék, himzések és szallagok és sok más e szakba vágó czikkek **dús választékban,** szolid kiszolgálat mellett kaphatók:

KLEIN PÁL
divat- és rövidáru üzletében
S.-A.-Ujhely
Rákóczi-utcza (Kis-piacz).

szemerei Szemere Pál ny honvéd huszár-ezredesnek 1895. évi október 11-én, életének 57. évében történt gyászos kimultát. Hült tetemei folyó évi október 13-ik napján, d. u. 3 órakor fognak a gálszécsi családi sirkertbe elhelyeztetni. Áldás és béke poraival!

(Jenik elvitte a Szt.-Flóriánt!) Nagy örömünkre szolgál, hogy most az egyszer nem a Szt.-Flórián vitte el városunk legnagyobb (pardon! csak legmagasabb) emberét, hanem ő vitte el a Flóriánt. — Ugyanis a róm. kat. templom előtt már századok óta ékeskedő Szt.-Flóriánt tegnap *Jenik* Béla műépitész lerombolta és annak helyére a róm. kat. egyház megbizásából remek művű márvány feszületet fog még e hét folyamán elhelyezni, mely a Széchényi-tér diszére fog válni. *W.*

(Installáció.) A mádi rk. plébánosnak *Ozsváth* Mátyásnak folyó hó 6-án volt az installációja. A beiktatást a tokaji prépost végezte igen szép számu gyülekezet jelenlétében. Az ünnepi aktust fényes lakoma s kedélyes mulatás követte a plébánián.

(Nagy regényiró — a sors.) Polgári erénye és egyéniségének szeretetreméltó vonásai emelték négy évvel ezelőtt Mád város birói székébe a község egyik közbecsülésben álló polgárát, *Szabó* Alajost. Első nejét, kivel sok éven át élt boldog, bár gyermektelen házasságban, harmad éve veszitette el. Ez év elején az uj ciklusra ismét biróvá választották a mádiak; ő ezután nemsokára eldobva az özvegyi fátyolt, ujra nősült, elvévén Tarcalról egy megnyerő külsejü derék asszonyt, aki már jóidőóta özvegyeskedett. S a két özvegyből egymást szerető, megelégedett, tehát boldog házaspár vált; a frigykötés szerencsésnek látszott lenni. Dehát a mult hóban kiütött a mádi nagy tüz. A férj, mint biró, az oltáskörül, hivatalos intézkedések közben, vagy tán pár nappal később, de szintén hivatalos fungálása közben, erősen meghül, tüdőgyuladásba esik s ez négy nap alatt kivégzi. — A négy havi boldog házasélet után ismét özvegyen maradt nő lelkületére oly rázkódtató volt ez a hirtelen beállt fordulat, hogy elsőbb elméjének épségét veszitette el s e miatt Miskolcra kellett beszállitani gyógyitás végett, ahol aztán férje elhunyta után 2—3 hétre ő is kiszenvedett s követte élettársát. E napokban temették el. — Miért is nem lehet előre bepillantani a sors könyvébe?! *r. l.*

(Ellopták a házasulók hirdető szekrényét.) Vármegyénk legészakibb csucsán, mint határszéli őrszem, fekszik *Csertész* község. Népe szorgalmas, józan, tisztességtudó és jómódu. Nevezetessége azonban leginkább abból áll, hogy innen kapott szárnyra sok népboldog... akarom mondani *népbolondító* eszme. Habár azok az eszmék a józanul gondolkozó népnél gyökeret fogni s a kivánt gyümölcsöt megteremteni nem tudták: mégis megtörtént ott most is egy oly dolog, hogy *Csertész* ről zengjen völgyeinken, hegyeinken az ének, nehogy *Csertész* oly közönséges falunak maradjon, mint a többi felvidéki falu, ahol nincs nagy eszme, nincs élet, nincs mozgalom, nevezetes esemény, hol csendes minden s békés a haladás. Mondom megtörtént vármegyénkben és egyedül csak Csertészen történt meg, hogy a „házasulók-hirdetése“ feliratu hirdetőszekrényt még azéjjel, mikor azt a biró házára kifüggesztette, lelopta egy bizonyára nem szabadelvü s a szabad eszmékért lelkesedni nem igen tudó vagy nem akaró nagy mogul. A főszolgabiró csendőrökkel nyomoztatja a tettest s ha sikerül kipuhatolni, el fog tudni vele bánni. A község pedig majd kap szebb, jobb és drágább hirdető-szekrényt. Jó pénzért mindig adnak ujat is jobbat is, szebbet is. — A birót csak az bántja legjobban, hogy ez a csufság ő rajta esett meg legelőbb az országban s folyton azon töpreng, hogy kinek is szurhatta a szemét ez a tábla olyan nagyon Csertészen? *r. l.*

(Grünstein Adolf dr.) f. hó 20-án esküszik örök hüséget a budapesti dohány-utcai izr. templomban Eckstein Bernát jóhirnevü budapesti hirdetési irodacég tulajdonos kedves leányának: Jolánnak. A polgári esketés ugyanaz nap délelőtt 8 órakor a II-ik számu anyakönyvvezetői hivatalban történik. *Btt.*

(Az aradi vértanuk) neveit, minthogy lapunk mult számának első cikkelyében »lapsus calami« fordult elő ujra lenyomatjuk. Az „aradi tizenhármak“ voltak: *Kiss* Ernő, *Vécsey* Károly gróf, *Aulich* Lajos, *Damjanich* János, *Nagy* Sándor József, *Török* Ignác, *Pöltenberg* Ernő, *Knezich* Károly, *Leiningen* Károly gróf, *Lahner* György, *Dessewffy* Arisztid, *Schweidel* József és *Lázár* Vilmos. — Az itéletet 1849. okt. 6-án, tehát az 1848. okt. 6-iki bécsi forradalom kitörésének évfordulóján, reggel hajtották végre. Előbb négy áldozatot lőttek agyon az aradi vár északi sáncában, azután a többi kilencet végezték ki a vártól délre eső térségen. Az utolsó köztük *Vécsey* Károly volt. — Neveik kezdőbetüit foglalta össze az akkor nagyon elterjedt következő mondat: „Pannonia! Vergiss Deine Todten Nicht. Als Kläger Leben Sie.“ (Pannonia! El ne felejtsd a te halottjaidat. Mint vádlók élnek ők.)

(Tűz.) *Cselej* községben f. hó 10-én eddig még ki nem puhatolt okból, tüz támadt. A szép csendes időnek köszönhető, hogy mindössze csak egy csűr annak tartalmával és a körölötte lévő asztagok lettek a tüz martalékává. Kurila János telkes gazdát érte ez a szerencsétlenség, a kinek összes termése odaveszett. *r. l.*

(Elevenen megsült gyermek.) *Szabó* Mihály és ennek neje, cselei lakosok, eltávoztak hazulról és a ház őrzését 5 éves kis leányukra bizták. Ez, hogy ne unatkozzék, több gyerekkel együtt kiment a kertek aljába és ott tüzet raktak. A tüz vigan lobogott. A gyermekek magosra dobálták az égő gallyakat. Egy ilyen égi galy a kis Szabó lánykára esett, ruhája tüzet fogott. A gyermeksereg sikoltva elszaladt ott hagyva a szerencsétlent egymagában, aki a legborzasztóbb kinok között ugyszólván elevenen megsült. *r. l.*

(Rettenetes halál.) A mult hó 28-án délután *Mruz* Péter vasuti pályamunkás a mezőlaborczi vasuti állomás pályaudvarában a sinek csavarainak meghuzogatásával foglalkozott. A mint igy a vágányok közt ült, a vonatok összeállitásával foglalkozók őt észre nem vévén, reá hajtottak, minek következtében a gép *Mráz*-nakaz egyik lábát tőben elszakitotta. Dacára a gyors orvosi segedelemnek, a szerencsétlen ember egy pár óra mulva meghalt. *r. l.*

(Ritka égi tünemény) gyönyörködtette Mezőlaborcz vidékén e hó 6-án a délutáni órákban azokat, a kik észrevették. Az égen egyszerre *három* nap látszott. A gyönyörü tünemény csak néhány percig tartott. *r. l.*

(Sajtóhibák.) A lapunk 39. és 40. számainak Tárcájában közölt „Kihalt zempléni főuri családok“ c. szép történelmi tanulmányba legöszintébb sajnálatunkra, rut, sőt valóban bosszantó sajtóhibát csusztatott be az átkos kobold. Igy a 39-ik számban a 7-ik hasáb 11-ik sor: elcsalt nejének, e helyett: *elhalt* nejének. A 40-ik lap 3-ik hasáb 11—12 sor fénykövük szétoszlott, e helyett: *fénykörük szétfoszlott.* A 23-ik sorban III-ik Endre királytól kapta Abony. ban Perényt, e helyett: *Abaujban* Perényt. Ezen a lapon 4-ik hasáb 7. és 8. sorja zavart. Oly népszerü volt, hogy »1531-ben a veszprémi gyülésben ő vette körül Sárospatakot kőfallal« stb., e helyett: *ő vette körül 1531-ben Sárospatakot kőfallal* stb. *s oly népszerű volt, hogy 1531-ben csak kezét kellett volna kinyujtani a korona után.* A 31-ik sorban *Abauj* helyett ismét Abony van nyomtatva. Sárospataki kis királya, e helyett: a »*sárospataki kis királyok*«. A 6-ik hasáb 24-ik sor: igazán a miénk volt ők, e helyett: *igazán a miénkek voltak ők.* A »Zemplén« 40-ik számának Tárcájában a 7-ik hasáb 25-ik sorában legidősebb alakjainak egyike, a helyett: *Legdicsőbb* alakjainak egyike. — Mindezekért az akaratlanul ejtett hibákért, ugy a tudós szerzőtől, mint t. olvasóinktól is szives elnézést kérünk.

(Hogy **Unghváry László**) ceglédi gyümölcs faiskolája manapság már ilyen érdeklődés illetve kiváncsiság tárgya: igazolja azon körülmény, hogy nap-nap után nemcsak magáncsak, de testületek is igen nagy számban keresik fel a nagyszabásu telepet. Többek közt a napokban a »Kecskemétvidéki Gazdasági Egyesület« egy tekintélyes küldöttsége Horváth Döme nyugalmazott curiai tanácselnök vezetése mellett, nemkülönben a budapesti „felsőbb szölő és borgazdasági tanfolyam“ szépszámu hallgatói keresték fel Angyal és Győri tanárok vezetése mellet. Mondani sem kell, hogy a telepen levő nemes és vadoncz-csemeték milliói, a pedans rend, a különösen olcsó anyagok nagytömege annyira megnyerte tetszésöket miszerént önként megigérték, hogy a telepet ezentul nemcsak gyakran felkeresik, hanem legnagyobb erkölcsi támogatásban is fogják részesiteni. Tényleg a kecskemétiek nagy megrendeléseket tettek.

(Játék esélyekkel és esélyek nélkül.) A közelmult némely eseményei — a játék démonának ujabb áldozatai — birhatták rá a pénzügyministert, hogy a kis lottót ujabb megszoritó intézkedések alá fogja. Pénzügyi kormányzatunkban csakugyan megérlődött a kis lottó gazdasági és társadalmi káros voltának felismerése. Az emberi természetből kiirthatatlan, ott gyökeredzik a szerencse provokálásának szenvedélye; ki merész börzespekulációkba bocsátkozik, ki lovakra fogad, ki meg a rulletten teszi próbára végzetét. Mindezeknél veszedelmesebb a kis lottó, amely betéteinek kicsinységével s huzásainak gyakoriságával a vak játékszenvedélyt táplálja. Ehhez járul még a nyerés esélyeinek teljes hiánya. A nyerés valószinüsége $^1/_{90}$. Nagy összegek a lottón egyáltalán nem nyerhetők; s erre vezethető vissza, hogy a kis lottó évenkint átlag 2 millió forintnyi tiszta jövedelmet mutat fel. E meggyőző érvek elől a kormány sem zárkózhatolt el s igy a lottó terén megragadta a kis lutri eltörlésének dicséretes kezdeményezését. Emlékeztünk Lukács pénzügyminister egy gyujtó hatásu parlamenti beszédére, a melyben a kis lottónak fokonkint való eltörlését helyezte kilátásba. A fentebb jelzett rendszabály nem az első ezen a a téren. Az első lépést a kormány az osztály-sorsjáték behozatalával kezdte meg, amely a játékszenvedélyt észszerübb és reálisabb irányokba is tereli. Az osztály-sorsjáték nagy előnyei a kis lutri felett kézzel foghatóak. Mekkora különbség van egy sorsjegy és egy reskontó között! S aztán kivált a magysr osztály-sorsjáték olyan nyerő esélyeket nyujt, amelyekkel a kis lutri esélyei össze sem hasonlithatók. A kis lutrinál a vak véletlen, minden esély és minden észszerüség nélkül, — Itt ellenben a bizonyosság, hogy nyernie kell minden harmadik sorjegynek. A kis lutrinál a kockázattal semmi arányban nem álló kis nyeremények, holott az osztálysorsjátéknál 5,600.000 korona fizettetik minden levonás nélkül a közönségnek. A pénzügyminister politikája társadalmi, erkölcsi és nemzetgazdasági szempontból lelkesen helyeslendő, mert az az államférfi, aki Magyarországon a kis lutrit eltörli, sohasem muló érdemeket szerez az ország föllendülése körül.

Vármegyei Hivatalos Rész.

19210. sz, *Zemplénvm. alispánjától.*

A 10 járási főszolgabirónak.

Ezen közérdekü intézvény a járások főszolgabiráinak megfelelő intézkedés czéljából kiadatik és a vármegye hivatalos lapjában közzététetik.

S.-A.-Ujhely 1895. évi szeptember 25.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

M. kir. belügyminister 81418/IV. c szám. Rendelet az életbelépett és az azzal egybefüggő egyéb körülmények igazolása tárgyában. — Az állami, vagy egyéb közpénztárakból állandó vagy ideiglenes ellátásban (nyugdijban, kegydijban, nevelési járulékban) részesülő felek életbenlétének, ilyen ellátásban részesülő özvegyek özvegyi minőségének és árvák ellátatlan állapotának az illető ellátásban részesülők nyugtatványain való igazolása 1895. évi október hó 1-től kezdve kizárólag a községi előljáróság kötelessége. Községi előljáróság alatt értendők: a szekes fővárosban a kerületi előljárók, Fiumében, a törvényhatósági joggal felruházott és a rendezett tanácsu városokban a polgármester, nagyközségekben a biró és jegyző együttesen, kis községekben a biró és a körjegyző együttesen. — A fent jelzett körülmények igazolása a nyugtatványon a megfelelő záradék rávezetése, aláirása és a hivatalos pecsét alkalmazása által történik. — A záradék legegyszerübben a következő módon szövegezendő »Nyugtatványozó életbenlétét (nyugtatványozó özvegyi minőségét és életbenlétét az árva ellátatlan állapotát és életbenlétét (igazolom) igazoljuk.« — Az ilynemü igazolásokért semmiféle dij nem szedhető. — Mely esetekben tekintendők az árvák, ellátottaknak, erre nézve az állami tisztviselők, altisztek és szolgák hátrahagyott árváiról az 1885. évi XI. t. cz. 50 §-ának 3. pontjában a katonák árvairól pedig az 1887. évi XX. t. cz. 13. §-ában foglalt határozmányok tartandók szem előtt. Abban az esetben pedig, ha az árva nem nevelési járulékot, hanem kegydijat élvezne, ellátatlannak akkor tekintendő, ha az utóbb idézett törvényszakaszban felsorolt esetek egyike sem forog fenn. — Felhivom a törvényhatóságot, hogy ezen rendeletem az összes községi előljáróságókkal ahhoz való szoros alkalmazkodás végett haladéktalanul közölje és az ellátásban részesülő felek tájékoztatása érdekében a törvényhatóság területén a legkiterjedtebb módon tegye közhirré. Budapesten, 1895. évi szeptember hó 18-án. A minister helyett: *Szell* Ignácz s. k. államtitkár.

18944. szám. *T. Zemplén-vármegye alispánjától.*

A 10 járás főszogabirájának.

A Magyarországból származó vágómarháknak a Schvajczba való bevitelét szabályozó 56744. sz. földmivelésügyi miniszteri intézvényt másolatban, hivatkozva folyó évi 15,206. szám alatt kelt felhivásommal kiadott 48 417. számu földmivelésügyi ministeri intézvényre tudomás és minél szélesebb körben leendő közhirrététel végett tekintetes főszolgabiró urnak kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1895. szeptember 20.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

56,744/III. fő sz. Földmivelésügyi m. kir. minister. Valamennyi törvényhatóságnak. F. évi julius hó 22-én 48,416. sz. a. kelt körrendeletem kapcsán tudomás és minél kiterjedtebb módon leendő közzététel végett értesitem, hogy a cs. és kir. közös külügyminister úr értesitése szerint a svájczi szövetség-tanács az osztrák-magyar monarchiából származó vágómarha bevitelére azon kantonoknak ad engedélyt, melyek kötelezik magukat, hogy 1.) a behozott szarvasmarhák erre alkalmas, könnyen fertőtlenithető és állandóan állategészségügyi felügyelet alatt álló istállókban fogják elhelyezni és 2.) a vágómarhát levágatásáig állategészségügyi vizsgálat alatt tartják. — A beviteli engedélyek iránti kévények (a rendeltetési hely megjelölésével) az illetű Kanton hatóságánál nyujtandók be, mely azokat a kérelem teljesithetésére vagy elutasitására vonatkozó jelentésével együtt a svájczi mezőgazdasági kormányszékhez terjeszti fel. — A vágómarha-szállitmanyok Vorarlbergen át ólomzárral ellatott vasuti kocsikon szállitandók, a határtól pedig a legrövidebb uton továbbitandók a rendeltetési helyen levő veszteglő istállókba és ott, anélkül, hogy újabban forgalomba jöhetnének, levágásukról minél rövidebb idő alatt gondoskodni kell. Budapesten, 1895. évi szeptember hó 11-én. A minister helyett: *Miklós* Ödön s. k. államtitkár.

19828. sz. *Zemplén-vármegye alispánjától.*

A 10 járási főszolgabirónak.

Folyó évi 15074 szám alatt kiadott, a gyermekek vallására vonatkozó megjegyzések és nyilatkozatok alakszerűségeire vonatkozó ministeri utasitás helyesbitése tárgyában kiadott vallás- és közoktatási intézvényt, a helyesbités eszközlése céljából kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1895. évi október hó 4-én.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

A vallás és közoktatásügyi m. kir. ministertől 1981. eln. szám. Valamennyi megyei és városi törvényhatóság közönségének. A gyermekek vallására vonatkozó megjegyzések és nyilatkozatok alakszerüségeinek, s az anyakönyvi nyilvántar-

tásnál követendő eljárásnak, s a gyámhatósági beleegyezés mellett való áttérésnek szabályozása tárgyában f. évi julius hó 29-én 1676. eln. sz. alatt kelt rendeletemmel megküldött s f. évi julius hó 29-én 1674/95. eln. sz. alatt kelt ministeri rendelet 7. §-ának utolsó bekezdésében értelemsavaró sajtóhiba nevezetesen pedig »megadás« fordulván elő ezen hivatolt § utolsó bekezdése helyesbitve a következőképen olvasandó. — »Maga az áttérés a gyámhatóság beleegyezésének *megadása* után az 1868 LIII. t.-c. 3—8. §§-aiban körülirt módon megy végbe.« Erről a közönséget megfelelő sürgős ivtézkedés végett elölhivatolt rendeletem kapcsán értesitem. Budapesten, 1895. szeptember hó 21-én. *Wlassics* Gyula sk.

——

17,089. sz. *T. Zemplén-vármegye alispánjától.*

A 10 járási főszogabirónak.

Tudomás végett másolatban közlöm.

S.-A.-Ujhely, 1895. szeptember 8.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

59824|III. sz. Földmivelésügyi m. kir. minister. Valamennyi törvényhatóságnak. Tudomásvétel és minél kiterjedtebb módon való azonnali közhirrététel végett értesitem a törvényhatóságot, hogy a Kecskemét szab. kir. és Czegléd rendezett tanácsu városi hizlaldákból származó sertéseknek Magyarország belső területén való vasuti szállitását, tovabbi intézkedésig megengedem; megjegyzem azonban, hogy jelen engedélyem a kőbányai sertés piacra való sertés szallitásra nem terjed ki, a székes főváros területére irányuló sertés forgalom tekintetében pedig továbbra is folyó évi 45228 számu körrendeletem irányadó. — A sertések kizárólag azonnali levágás végett jöhetnek forgalomba s csak oly helyre szállithatók e czélból, ahol vasuti állomás van. — Ennek ellenőrzéséül az ily szállitmányokat kisérő szabályszerü marhalevelek első lapjának felső része ezen értelmü jegyzettel látandók el. Azonnali levágásra, szánt sertéseknek a hizlaldákból a vasutra és a rendeltetési hely vasuti állomásától a vágóhidra való szállitása kizárólag esetről-esetre alaposan fertőtlenitett lófogatokon történhetik. — Kelt Budapesten, 1895. augusztus hó 19-én. A minister helyett: Bedő s. k. államtitkár.

——

16897. szám. *Zemplén-vármegye alispánjától.*

A 10 járási főszogabirónak.

Közhirrététel végett másolatban kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1895. szeptember 16.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

58310.|III. fő sz. Földmivelésügyi m. kir. Minister. Rumánia, Szuczava kerületben sertésvész ütvén ki, sertéseknek élő, vagy leölt állápotban, ugy szintén friss sertéshusnak Romániából Magyarországba behozatalát további intézkedésig megtiltottam. — Erről a vármegye közönségét tudomásvétel végett oly felhivással értesitem, hogy minél kiterjedtebb módon azonnal tegye közhirré azzal, hogy a honi származásu és legeltetés végett Rumániába hajtott sertéseket a m. kir. belépő állomások csak a jelen rendeletem keltétől számitandó 8 napon belül és szabályszerü eljárás mellett bocsátják vissza. — Végül pedig felhivom a vármegye közönségét, hogy a sertésvész behurczolásának megakadályozására és a sertés csempészet lehető meggátlására kiváló gondot forditson. Kelt, Budapesten, 1895. évi augusztus hó 14-én *Festetich* s. k.

——

4812|I. 95. *S.-a.-ujhelyi járás főszolgabirájától*

Körözés.

Valamennyi községi s körjegyző urnak Zemplén-vármegye területén.

Dinyés Kálmán garanyi lakos tulajdonát képező egy darab fekete, hosszú szőrü, lábai körmeinél és szemei körül sárgás szőrü, kan kopó kutyája a leleszi erdőben f. évi október hó 2-án eltévedt s azóta elő nem került, a kutya nyakán lapos szij van s megszóllitásánál »Zahraj« nevére hallgat.

Felkéretnek az összes községek birái, hogy a fenti leirásu kutyát községeikben nyomozzák feltalálása esetén fent nevezett tulajdonoshoz haza szállittatni szíveskedjenek, ahol is a becsületes átadó öt forint jutalomban fog részesittetni.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1895. évi okt. hó 8-án.

Br. Galzler, tb. főszolgabiró.

——

3863. sz. I. 95. *A homonnai járás főszolgabirájától.*

Pályázati hirdetmény.

A 400 frt fizetéssel, 400 frt uti, 40 frt irodai átalánynyal és 80 frt kézbesitői dijjal; nemkülönben természetbeni lakással javadalmazott viravai körjegyzői állás üresedésbe jövén, arra pályázat hirdettetik. Felhivatnak mindazok, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényeiket az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a alapján felszerelve hozzám folyó évi november hó 1-ig beadják; mivel a kellőleg fel nem szerelt, vagy elkésetten beadott folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

A választás Viráván a körlet székhelyén f. évi november hó 5-én d. e. 9 órakor fog a körlethez tartozó 8 községnek képviselő-testületei által megejtetni.

Homonnán, 1895. október hó 7-én.

Haraszthy Miklós, főszolgabiró.

——

773. sz. IV. 95. *A tokaji járás főszolgabirájától.*

Körözés.

A Heisler Mór bodrog-kereszturi lakos tulajdonát képező egy darab 8 éves, fekete szőrü, herélt kehes ló, folyó évi szeptember hó 29. és 30. közötti éjjel a város alatti legelőről eltünt.

Tokaj, 1895. évi október hó 7-én.

Füzesséry Ödön, főszolgabiró.

——

752/IV. 95. sz. *A tokaji járás főszolgabirájától.*

Körözés.

Neumann Albert tokaji lakosnak a f. hó 23-án a tokaji rétről egy fehérszőrü, felálló szarvu, nagycsecsü, közép nagyságu 6 éves sovány tehene elszkött, mely körülményt köröztetés végett közlöm.

Tokaj, 1895. szept. 29.

Füzesséry Ödön, főszolgabiró.

Nyilt-tér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a *Szerk*

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Kérem becses lapja legközelebbi számába jelen nyilatkozatomnak helyt adni:

A »Zemplén« 40-ik számában Keresztesi Lajos vendéglős a »Tokaj-Hegyalja« cimü lapomban megjelent közleményre adott „Udvarias nyomdász« cimü beadványára kénytelen vagyok jelezni, hogy a választ a »Tokaj-Hegyalja« cimü lapomban megadtam.

Hogy sajtóperbe nem fogtam, sem párbajra ki nem hivtam, oka az, hogy sem az egyik, sem a másik elégtételadásra nem méltatom, mert meg nem érdemli. Hiressé tenni pedig nem akarom. Illetékes helyen már ugy is elvette megérdemlett megrovását.

Teljes tisztelettel:

Szerencs, 1895. október 10.

Simon József.

A szerkesztő póstája.

Zs. B. urnak — ***Varannó***. Átvettük, köszönjük, közöljük.

Az »Athenaeum« könyvkiadóhivatalának. ***Budapest***. Az »Adalékok« ügye iránt való szives érdeklődéseért fogadja köszönetünket. Az érdemes szerzőnek Magyar-Igenbe levelet rtunk.

P. E. urnak — ***T.-Terebes***. A hozzánk érkezett 1 ft 60 krt átszolgáltattuk a kiadóhivatalnak.

L. E. dr. 1 ft 20 krját, — **M. J. dr.** 2 40 krját, — **W. E.** 2 ft 40 krját, mely hozzánk érkezett, átadtuk az »Adalékok« kiadóhivatalának.

Hozzá! c. vers nem hozzánk való!

Z. A. urnak — ***Kolozsvár***. Csinos verse meg fog jelenni. Igéretét beirtuk — emlékeztetőnkbe. Egyebek iránt intézkedtünk. Szives üdvözlet!

Őszi impressziók. Besoroztuk közlendőink közé.

Felelős szerkesztő:

DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadó-tulajdonos: **Ehlert Gyula.**

Hirdetések.

16590/á. 1895. szám.

Hirdetmény.

Néhai Vihs Keresztély és illetve Vihs Keresztélyné hagyatékához tartozó 5 (öt) hordó 1890. évi aszu bor tarthatlanság okából nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett eladatni rendeltetik.

Az árverés határidejéül és helyéül f. **1895. évi október hó 15. napjának d. u. 3 órája** S.-A.-Ujhelybe az ungvári pinczék között levő és Schön Sándor ur tulajdonát képező pinczébe kitüzetik.

Az árverés foganatositásával Pólányi Gyula árvaszéki ülnök megbizatik.

Erről venni szándékozók a »Zemplén« lapban közhirrététel által, érdekelt felek végzésileg értesittetnek.

Kelt Zemplénvármegye árvaszékének S.-A.-Ujhelyben, 1895. évi október hó 11-én tartott üléséből.

Payzsoss Andor,
elnök.

Eladó ház!

S.-A.-Ujhelyben a Jókai-utczán fekvő s tulajdonunkat képező ház, mely 3 lakásból áll, szabad kézből **eladatik.** — Értekezhetni alólirottal, mint testvéreim által is megbizottal.

Diószeghy János.

Zálogházi árverési hirdetmény.

Alulirott ezennel tudomásul adja az érdekelteknek, hogy az »***Első s.-a.-ujhelyi zálogház***«-ban mindazon zálogtárgyak, a melyek a lejárattól számitva egy hó leforgása alatt rendezve nem lettek, az 1881. évi XIV. t.-cz. 15. §-a értelmében ***f. évi október hó 23-ik napján*** délelőtt 8 órakor az »Első s.-a.-ujhelyi zálogház« hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

S.-A.-Ujhely, 1895. október 13-án.

Az „első s.-a.-ujhelyi zálogház"

Réichard Ármin.

Ház eladás.

A Palotás és Rózsa-utcza sarkán lévő, 30. számu háztelek, mely két épület és egy bolthelyiségből áll, előnyös feltételek mellett **örök áron eladó.**

Bővebb felvilágositást ad:

Kaufmann Mayer,
üveges.

Tk. 4376. sz. 1895.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbiróság mint tkkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Guttmann Lipót végrehajtatónak Weiszberger Melech végrehajtást szenvedő elleni 387 forint 32 kr tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. tvszék (a homonnai kir. jbiróság) területén lévő 1-ször az orosz-ruszkai 11. számu tjkvben A. I. 1—28. s. sz. alatt felvett ingatlanból $^1/_2$ részben a B. 3. s. sz. a. Gittermann Mechelt mint Weiszberger Melech végrehajtást szenvedő jogutódját illető jutalékra, továbbá a végrehajtási törvény 156. §-a értelmében a másik $^1/_2$ részben Weiszberger Melechné szül. Rosenwasser Eta tulajdonostársat illető jutalékra 120 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban. — 2-szor az orosz-pataki 70. sz. tjkvben A. I. 1—27. s. sz. a. felvett és Weiszberger Melech mint zálogban tartó nevén álló ingatlanra az árverést 400 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895. évi november hó 6. napján d. e. 9 órakor** Orosz-Ruszkán a községi biró magánházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól s eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 12 forintot és 40 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. törv.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelete 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál. 1895. évi szeptember hó 23. napján.

Mauks kir. albiró távollétében:

Stépán, kir. aljbiró.

Hirdetmény.

Alulirott közhirré teszi, miszerint Zemplén-megye **Gálszécs** városában egy teljesen felszerelt **nagy-vendégló** a hozzá tartozó **kávéházzal**, lakás változtatás miatt azonnal bérbe adható, — annak feltételei alólirottnál Gálszécsen megtekinthetők.

Markovics Gyula,
vendéglős.

Tk. 2798./895. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a miskolczi takarékegyletnek és a h.-mádi takarékpénztár csatlakozott végrehajtatóknak Dobrosi István végrehajtást szenvedő elleni 75 frt és 88 frt tőkekövetelések és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a szerencsi királyi járásbiróság) területén lévő Gesztely községben fekvő a gesztelyi 37. számu tjkvben $^1/_4$ részben Dobrosi István végrehajtást szenvedő, $^1/_4$ részben végrehajtás alatt nem álló Nádaskai Teréz Dobrosi Istvánné és $^2/_4$ részben Dobrosi András nevén álló 75/b. hr. számu ház, udvar és kertből álló ingatlanra az 1881. évi 60. t.-cz. 156. §-a alapján egészben 417 frtban az árverés elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1895. évi november hó 4. napján** d. e. 10 órakor Gesztely község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 41 forint 70 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényczikk 42 szakaszában jelzett árfolyammal számitott és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. járásbiróság, mint tkkönyvi hatóságnál Szerencsen, 1895. évi augusztus hó 27. napján.

Füleky, kir. jbiró.

URAKNAK!

figyelmébe ajánlom a szabad **„International“** kamgarn fény eltávolitó kivonatot.

Sokszor, sőt igen gyakran van arra eset, hogy igen jó állapotban levő fekete vagy sötét szinü ruháink vannak, és a melyeket nem viselhetünk azért, mert kifényesedtek.

E kivonat van tehát hivatva e bajon segiteni, a melynek biztos és sikeres hatásáért, valamint ártalmatlanságáért teljes kezességet vállalok. **Minden üvegen használati utasitás.**

Mindenki által könnyen kezelhető!

Ára üvegenként 40 kr, 95 kr előleges beküldésénél 2 üveget bérmentve küldök, 3 üveget 1.35 bérmentve utánvétellel. Szabóknak 5 üveget 1.80 kr., bérmentve küldök utánvétellel.

Ismételadók árengedményben részesülnek.

Központi szétküldési hely és kizárólagos főraktáros

STEINBACH MÓR

BUDAPEST,

VII. Király-utcza 47. sz.

Fontos találmány!

Az alsó-szabolcsi Tiszai ármentesitő társulat igazgatósága Debreczen.

584/1893. 391/1895.

Hirdetmény.

A társulat egyéni ártérfejlesztési munkája a nagyméltóságu m. kir. földmivelésügyi Miniszter ur 6193/1891. és 53210/1893. számu magas rendeletével, alapul megállapitott vizszinek szerint elkészittetvén és felülvizsgáltatván, a t. választmány 1893. évi október 3-án tartott gyülésében IV/5., illetve **Tarczal községre** külön az 1894. évi október 18-iki közgyülés 15/d sz. a. hozott határozataival annak az 1884. évi XIV. t.-cz. 13. §-a értelmében közszemlére kitételét elrendelte.

Ezen határozatokhoz képest **Tarczal község ártérbirtokosai ez uton is értesittetnek**

1. hogy az egyéni ártérfejlesztési munka a társulat székhelyén Dedreczenben (Kossuth-utcza Első takarékpénztári épület)

1895. évi október hó 15. napjától ugyanazon év november 15. napjáig közszemlére kitétetett.

2. hogy ezen határidő alatt az összes vonatkozó iratokat, vizelosztási terveket, térképeket, ártéri telekkönyvet a társulat müszaki irodájában megtekinthetik, és netalán felmerülő panaszaikat ugyanazon határidőben társulati igazgatóság utján a t. közgyüléshez bélyeg- és illetékmentesen beadhatják, ki is a beadott panaszok elbirálása tekintetében az 1884. évi XIV. t.-cz. 13. §-a rendelkezésének megfelelőleg intézkedett.

3. hogy a minden egyes birtokos birtokának ártéri bevonására vonatkozó egyéni értesitő Tarczal község t. Előljáróságának kézbesités végett kiadatott s ott átvehető.

Kelt Debrenczen, 1894. évi október 18-iki választmányi gyülésből.

Dienes Barna,
társulati igazgató.

Téglagyár-eladás.

A sárospataki közbirokosság

f. 1895. év november hó 4-én

d. e. 9 órakor Sárospatakon, saját helyiségében tartandó nyilvános liczitácziön örök áron eladja Kis-Patakon levő százados **téglagyárát,** a téglavető területtel, a rajta levő épületekkel és a hozzá tartozó 14 hold földdel. A téglavető terület és a 14 hold talaja a köztapasztaláson kivül, **László Ede** ur tudományos megvizsgálása szerint is, **tégla-** és **fedélcserep-gyártásra kitünően alkalmatos.** — A gyártelep a vasuti állomástól 2 kilométerre van.

Venni szándékozók a liczitácziónál 500 frt bánompénzzel jelentkezhetnek.

Sárospatak 1895. októher 1.

id. dr. Lengyel Endre,
közbirtokossági elnök.

ELADÓ

a Szécsényi-téri 13. sz. háznak a Palotás és Bercsényi-utczára kiszögellő **belhelye.**

A Mocsárkai

borház, szőllő, pincze, szilvás

és az utczára néző belsőség, végre a **Kátén** felszántott

szőllő és *szántóföld*

gyümölcsös, belsőség és lakóházzal.

Értekezhetni a **tulajdonossal** a Szécsényi-tér 13. sz. házban.

2165, 2094. m. 1895. szám.

Hirdetmény.

Zemplénvármegye közig. bizottságának 1895. évi október hó 8-án tartott ülésében 2281, 2282. kb. számok alatt hozott határozatával a gerenda—sztropkó—szvidniki törvényhatósági közut gerenda—v.-csemernyei szakaszán 6 darab és a v.-csemernye—hannusfalvi törvényhatósági közuton 4 darab műtárgy 2073 frt 79 kr és illetőleg 1709 frt 09 kr vagyis összesen 3782 frt 88 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett munkálatok foganatositásának biztositása czéljából az **1895. évi október hó 17-ik napjának d. e. 11 órájára** a zemplénvármegyei m. kir. államépitészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számitandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitüzött nap délelőtt 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki müvelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépitészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

S.-A.-Ujhely, 1895. évi október 9.

a hivatal főnöke:

Hönsch Dezső,
kir. főmérnök.

Ad. 125/95. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a homonnai kir. járásbiróság 1895. évi 349/polg. számu végzése következtében Jakubovics Dávid homonnai ügyvéd által képviselt Weinberger Baruch felperes javára, Vaczendák András alperes ellen 190 frt s jár. erejéig foganatositott kielégitési végrehajtás utján lefoglalt és 467 frt 50 krra becsült bútorok 2 ló, 2 borju 2 üsző és 3 darab ökörtinóból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a homonnai kir. jbiróságnak 4446/95. p. sz. végzése folytán 190 frt tőkekövetelés, ennek 1891. évi nov. hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 44 frt 36 krban biróilag már megállapitott költségek erejéig Felső-Jablonkán Vaczendák András lakásán leendő eszközlésére ***1895. évi október hó 21-ik napjának d. e. 10 órája*** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet igérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Kelt Homonnán, 1895. évi október hó 7-én.

Karácsonyi Pál,
kir. bir. végrehajtó.

Örök áron eladó

Dr. Ganzler Lajos ur a Széchenyi-téren levő 12. számu emeletes háza.

A vételár legnagyobb része a házon bekebelezve maradhat.

Felvilágositást nyujt a ***s.-a.-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet.***

Eladó

ezer darab 2 éves angol téli arany parmén **almafa,** elsőosztályu — azonfelül alma és körte-fajok a **legjobb** hiteles fajokban, korlátolt mennyiségen.

Keresek veres-szilva csemetéket 2—5 éves prima minőségben 1000 drbig.

Molnár János,
Sárospatak.

35355/I. 1895. szám.

Hirdetmény.

Szerencsen 1896. évi január 1-én felállitandó kir. adóhivatal részére az alább részletezett butorok és felszerelvények nyilvános árlejtés utján lévén beszerzendők, felhivatnak a vállalkozók, hogy tételenként kitüntetett árjegyzék mellett ajánlataikat a I. és II. alatt feltüntetett tárgyakra együttesen vagy külön-külön irásban **folyó évi október hó 25-ig** ezen kir. pénzügyigazgatósághoz nyujtsák be, mely napon délelőtt 10 órakor S.-A.-Ujhelyben a kir. pénzügyigazgatóság helyiségében nyilvános szóbeli árlejtés fog tartatni.

A butorok és felszerelvények részletes méretek kitüntetésével összeállitott jegyzéke megtekinthető **S.-A.-Ujhelyben** a kir. pénzügyigazgatóságnál, **Szerencsen** a községházán és **Tokajban** a kir. adóhivatalnál.

Ugy a butorok, mint egyéb felszerelvények folyó évi deczember hó 20-án a szerencsi kir. adóhivatal helyiségébe szállitandók s ott az átvételre kirendelt tisztviselőnek átadandók s a helyiségbe elhelyezendők,

A butorok és felszerelvények a kinevezendő adóhivatali főtisztek által jövő évi január 5-én fog felülvizsgáltatni s a kikötött ár ezen felülvizsgálat után fizettetik ki.

Az 50 krajczáros bélyeggel ellátott ajánlatban kiteendő, hogy vállalkozó a részletes jegyzéket ismeri.

I. Butorok jegyzéke.

1.	négy	darab iróasztal állványrekeszszel
2.	két	» álló iróasztal,
3.	egy	» fizető asztal márványlappal,
4.	három	» sima asztal,
5.	egy	» nagyobb rekeszes fali állvány,
6.	»	» kisebb » » »
7.	»	» nagyobb záró szekrény
8.	»	» kisebb » »
9.	nyolcz	» nádszék
10.	két	» mosdó szekrény,
11.	egy	» álló ruha fogas,
12.	hat	» köpőláda
13.	egy	» kis fali fogas,
14.	két	» nagy fali fogas,
15.	»	» hosszu álló iróasztal (pulpitus)
16.	egy	» hosszu karos pad,
17.	két	» fa szék,
18.	egy	» kis létra állványokhoz,
19.	»	» prés asztal csavar szerkezettel
20.	»	» fekete tábla,
21.	nyolczvan	» deszkalap az iratok csomagolásához,
22.	három	darab fatartó láda,
23.	egy	» kis asztal a pénz mérleghez.

II. Felszerelvények jegyzéke.

1.	egy	darab harapófogó,
2.	»	» balta,
3.	»	» véső,
4.	»	» vaskalapács,
5.	»	» fakalapács
6.	»	» lyukasztó a szelvények átütéséhez alaptőkével,
7.	két	darab vizes kancsó,
8.	»	» bádog tálcza,
9.	nyolcz	» ivó pohár,
10.	egy	» bádog vizhordó kanna,
11.	»	» kefe seprő
12.	két	» kézi porkefe,
13.	egy	» szemetlapát,
14.	»	» vaslapát,
15.	három	» tüzfogó,
16.	»	» tüzhorog,
17.	tizenkét	» törülköző,
18.	nyolcz	» gyertyatartó,
19.	hat	» tintatartó,
20.	»	» porzótartó,
21.	öt	» vonalzó,
22.	két	» fatál apró pénznek,
23.	egy	» kis szivacs
24.	»	» csésze a szivacshoz,
25.	öt	» papir olló
26.	egy	» kézi métermérték,
27.	»	» tized sulymérték,
28.	»	» bőrtáska levelek hordására,
29.	negyven	» heveder (gurten).

M. kir. pénzügyigazgatóság Sátoralja-Ujhely, 1895. október 9-én.

Becske,
kir. pénzügyigazgató.

HIRDETMÉNY.

Köztudomásra adjuk, hogy az államilag engedélyezett

MAGYAR OSZTÁLYSORSJÁTÉK

első huzása 1895. évi október 16-ától 19-ikéig fog Budapesten királyi közjegyző jelenlétében és a magyar kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan megtartatni.

Ezen első huzáson az egész sorsjáték 31,499 nyereménye közül, melyeknek összege

5 millió 600,000 korona

10,000 nyeremény fog kihuzatni

egy millió 268,000 korona

összegben. A második osztály huzása deczember 6-ikától 14-ikéig fog megtartatni.

Az első huzásra szóló osztálysorsjegyek, valamint mindkét huzásra érvényes teljes sorsjegyek még mindig kaphatók a külön táblákkal vagy plakátokkal megjelölt helyeken az eredeti árak mellett.

Oly sorsjegyekért, melyeket az első huzás **után** vásárolnak, az első osztály díját szintén meg kell fizetni.

Budapest, 1895. szeptember hó.
Andrássy ut 5.

Magyar osztálysorsjáték-igazgatóság.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Első huzás már 1895. október 16—19-ig.

Az államilag engedélyezett

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Magyar osztálysorsjáték

I. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. október 16—19-ig.

			korona		korona
1	nyeremény á		80000	=	80000
1	»	»	60000	=	60000
1	»	»	40000	=	40000
1	»	»	30000	=	30000
1	»	»	20000	=	20000
1	»	»	15000	=	15000
1	»	»	10000	=	10000
2	»	»	8000	=	16000
8	»	»	4000	=	32000
10	»	»	2000	=	20000
13	»	»	1000	=	13000
100	»	»	400	=	40000
860	»	»	200	=	172000
9000	»	»	80	=	720000
10000	nyeremény	összesen			1268000

31,499 pénznyeremény

5 MILLIÓ

600,000 KORONA

összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben:

EGY MILLIÓ

KORONA.

II. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. december 6—14-ig.

				korona		korona
E 49 nyeremény közül az utoljára kihuzott 600000 korona dijat.	1	jutalom		600000	=	600000
	1			400000	=	400000
	1			200000	=	200000
	1			100000	=	100000
	1			50000	=	50000
	2	á		20000	=	40000
	2	»		15000	=	30000
	4	»		10000	=	40000
	10	»		8000	=	80000
	27	»		6000	=	162000
	100	»		2000	=	200000
	200	»		1000	=	200000
	1150	»		200	=	230000
	20000	»		100	=	2000000
	21499	nyeremény és jutalom				4332000

Eredeti sorsjegyek az I-ső osztály részére:

Egy egész	egy fél = 5/10	egy tized	egy huszad
40	20	4	2 korona

Ajánl és utánvéttel szétküld:

HEINTZE KÁROLY,

főelárusitó Budapest, Szervita-tér 3. szám.

Vidéki megrendelők kéretnek postadijért 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért és a sorsolási tudósitásért 20 fillért küldeni.

Sürgönyczim: LOTTOHEINTZE BUDAPEST.

Elárusitó hely: a S.-a.-ujhelyi polgári takarékpénztár és hitelegylet S.-A.-Ujhelyben.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

A még eddig felülmulhatatlan Malártsik-féle csász. és kir. kizárólag szabadalmazott

Patkányirtó-Pogácsa

a legbiztosabb szer patkányok és egerek kiirtására. **Ára csomagonkint 15 és 30** krajczár. Viszontelárusitóknak 40 kis és 20 nagy csomagból álló postaküldeményt 8 frt 30 krért bérmentve szállitok. Próbaképen 2 nagy csomag 80 kr előre beküldése mellett portómentes küldéssel megrendelhető:

Malártsik György a cs. és kir. oszt.-magyar kiz. szab. tulajdonosánál **Sátoralja-Ujhely.**

Raktár S.-A.-Ujhelyben: a főtéren lévő füszeráru üzletemben és Kornstein Ignácz, Filicskó Antal, Fischer Hani, Fuchs Gyula és Klein Albert urak kereskedéseiben. Sárospatakon: Pavletits György; Király-Helmeczen: Pauliczky Gusztáv; Szerencsen: Altmann Mihály, Klein Mór; Tokajban: Olay Lajos; Nagy-Mihályban: Garfunkel Náthán, Marmorstein Jenő; Homonnán: Hossza Gyula, Szekerák Aladár; Magyar-Izsépen: Schrenk Ferencz; Tarczalon: Lázáry Gyula; Abauj-Szántón: Soóváry Kálmán; A.-Szepsiben: Schwartz Á. gyógyt.; Kassán: Kuhlmann Nándor, Poltz Nándor, Záhr és Szakmáry; Eperjesen: Bein Simon, Luchs Ede, Holenia L.; Iglón: Pollák Simon; Lőcsén: Patz Emil; Miskolczon: Máhr Károly, Merkl Gyula; M.-Kövesden: Rusznyák Mártou; Nyiregyházán: Blau Mór, Hoffman Adolf, Hibján S. utódai uraknál, valamint Ausztria-Magyarország minden gyógytárában, füszer-, vas- és gyógyáru kereskedésében. — **Magarországi nagybani főraktárak Budapesten:** Brázay Kálmán nagykereskedésében, Muzeum-körut. Török József gyógyszertárában, Király-utcza 12. sz. Petri Ottó gyógyszertárában, Váczi-körut 17. sz.

29660/IV. 95. sz. S.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság.

Árverési hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi m. kir pénzügyigazgatóság által közhirré tétetik, hogy Zemplénmegye **szerencsi** járásban fekvő alábbi községek területén fizetendő boritaladó, hus fogy. adó, czukor fogy. adó, söritał adó és szeszitalmérési adó beszedési joga az 1896. évi január 1. napjától 1896. évi deczember végéig terjedő időre esetleg a felmondás fentartásával az 1897. és 1898. évekre is nyilvános árverések utján haszonbérbe adatnak. Az árverés a s.-a.-ujhelyi pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében **1895. évi október hó 29. napján d. e. 9 órakor** fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek a 2. esetleg 3. árverés a következő első, illetve 2-ik napon ugyanazon helyen s ugyanoly órában fog megtartatni.

Folyó szám	A község neve	Kikiáltási ár: boritaladó		hus fogyaszt adó		czukor fogyaszt. adó		sör italadó		szesz italmérési adó		Összesen		Jegyzet
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr	frt	kr	
1	Tállya	635	10	545	40	375	72	382	85	3487	50	5426	57	
2	Hernád-Németi	206	67	181	02	203	76	161	50	2378	47	3131	42	
3	Mező-Zombor	126	15	109	42	51	42	77	65	1372	50	1737	14	
4	Takta-Szada	77	—	91	68	37	20	109	40	1215	—	1530	28	
5	Legyes-Bénye	98	75	78	66	115	74	195	30	1922	85	2411	30	
6	Tisza-Lucz	228	59	181	78	264	48	211	60	2641	72	3528	17	
7	Gesztely	265	35	178	55	254	22	273	15	1985	95	2957	22	
8	Golop	69	90	57	—	26	70	104	25	790	—	1047	85	
9	Mád	622	05	930	--	435	24	258	10	4636	36	6881	75	
10	Megyasszó	108	75	192	30	129	06	231	55	3214	50	3876	16	
11	Csanalos	252	50	32	84	34	34	25	—	996	—	1340	68	
12	Monok	187	05	311	10	181	56	266	35	4215	62	5161	68	
13	Rátka	21	75	55	44	—	74	42	05	1046	25	1167	23	
14	Bekecs	47	85	231	02	122	52	192	85	1788	22	2382	46	

S.-a. Ujhely, 1895. szeptember hó 24.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

A kőbányai

KIRÁLYSÖRFŐZŐ

részvénytársaság

tisztelettel értesiti a n. é. közönséget, hogy **sör** gyártmányainak elárusitását megkezdte és azokat:

Ászok, Király, Márcziusi, Korona és Bajorsör

elnevezéssel

hordókban és **palaczkokban** hozza forgalomba.

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Őszibaraczkfa-csemeték nagymérvbeni eladása.

Eladásra szánt készlet: 103 legkitünőbb fajban mintegy **80,000 drb.** **Csemeték árai:** az 1—2 éves gazdag gyökerü, életerős csemeték darabja (azok erőssége szerint) **20** krtól **40** krig.

Nagybani árak	100 drb. 40 kros csemete 1 vagy 100 fajoan 38 frt.	**100-anként.**
	250 » 40 » » 1 » 100 » 36 »	
	500 » 40 » » 1 » 100 » 34 »	
	1000 » 40 « , 1 , 100 , 32 »	
	5000 , 40 » » 1 » 100 » 30 »	

Igen nagy készlet van a következő fajokból: (melyekben a kitüuőbbnél kitünőbb korai amerikai fajok nagyrészt bent foglaltatnak) Amsden, Beatrix, Egresi-féle duránczi, Grosse Mignonne hative, Grosse Mignonne tardive, Gyümölcskertek királynője, Honeyvell. Korai Sándor, I. Lipót. Lord Palmerston, (egyenlő a Saint Joséval, Matelka dijazottja, Mezőkomáromi duránczi, Olga királynő, Precoce de Canada, River' s korai, Rothe may de Brig, Szép őrnő, Szögi duránczija, Valparaiso, Vénus emlője, Vezerie-félc korai duránczi. Waterloo, Wildler, Würtenberg király stb. stb.

Tessék árjegyzéket kérni!

29660/IV. 95. szám. S.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság.

Árverési hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság által közhirré tétetik, hogy Zemplénmegye **nagy-mihályi** járásban fekvő alábbi községek területén fizetendő boritaladó, husfogy. adó, czukorfogy. adó, söritaladó és szeszitalmérési adó beszedési joga az 1896. évi január 1. napjától 1896. évi deczember hó végeig terjedő időre esetleg a felmondás fentartásával az 1897. és 1898. évekre is nyilvános árverések utján haszonbérbe adatnak. Az árverés a s.-a.-ujhelyi pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében **1895. évi október hó 30-ik napján d. e. 9 órakor** fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek a 2 ik esetleg 3-ik árverés a következő első illetve 2-ik napon ugyanazon helyen s ugyanoly órában fog megtartatni.

Folyó szám	A község neve	Kikiáltási ár: borital adó		hus fogyaszt. adó		czukor fogyaszt. adó		sör italadó		szesz italmérési adó		Összesen		Jegyzet
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	
1	Lazony	4	35	77	28	43	92	90	20	930	—	1145	75	
2	Deregnyő	111	71	84	94	27	60	177	10	1611	84	2013	19	
3	Butka	86	79	55	12	41	16	73	90	941	10	1198	07	
4	Örmező	79	04	50	40	94	56	157	60	1323	15	1704	75	
5	Vásárhely	25	10	32	86	84	20	28	70	1455	50	1626	36	
6	Málcza	84	96	68	46	126	55	256	85	1142	76	1679	58	
7	Rákócz	24	19	13	44	35	52	64	75	1027	50	1165	40	
8	Pazdics	34	80	61	42	71	34	127	85	907	50	1202	91	
9	Bánócz	41	37	60	56	52	22	77	—	886	13	1117	28	
10	Nagy-Mihály	1004	85	2170	10	3888	—	3500	—	11878	—	22440	95	

S.-a.-Ujhely, 1895. szeptember hó 24.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

29660/IV. 95. sz. S. a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság.

Árverési hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság által közkirré tétetik, hogy Zemplénmegye **sztropkói** járásban fekvő alábbi községek területén fizeteudő boritaladó, hus fogyasztási adó, czukor fogyasztási adó, söritał adó, és szeszitalmérési adó beszedési joga az 1896 évi január 1. napjától 1896. évi deczember végéig terjedő idõre esetleg a felmondás fentartásával az 1897. és 1898. évekre is nyilvános árverések utján haszonbérbe adatnak. Az árverés a s.-a.-ujhelyi pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében **1895. évi október hó 31. napján d. e. 9 órakor** fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek, a 2. esetleg 3. arverés a következő első, illetve 2-ik napon ugyanazon helyen s ugyanoly órában fog megtartatni.

Folyó szám	Község neve	Kikiáltási ár: boritaladó		hus fogyaszt. adó		czukor fogyaszt. adó		sör italadó		szesz italmér. adó		Összesen		Jegyzet
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	
1	Sztropkó	258	78	685	83	592	92	464	10	3261	36	5262	99	sztropkói járás
2	Szinna	213	41	77	66	131	98	252	75	2051	17	2726	97	szinnai járás
3	Mező-Laborcz és Krasznibród	607	86	392	72	625	38	1337	90	3186	76	6150	32	homonnai járás
4	Izbugya-Radvány	126	32	34	63	68	32	117	90	672	—	1019	17	»
5	Homonna és Kudlócz	2200	27	2626	11	2640	30	1847	65	7451	43	16765	76	»
6	Nátafalva	29	70	68	14	73	38	116	—	1578	37	1865	59	n-mihályi járás
7	Lasztomér	52	20	24	40	18	72	119	35	1080	-	1294	67	»
8	Sztára	47	85	27	12	37	56	55	40	1087	50	1255	43	»
9	Topolyán	43	50	7	14	32	22	116	85	727	50	927	21	»
10	Petrocz	8	61	5	88	28	07	74	10	412	50	529	16	»
11	Gálszés	1187	55	646	48	1536	—	1700	—	5859	—	10929	03	gálszécsi járás
12	Bacskó	20	66	8	84	12	84	67	20	900	—	1009	54	»
13	Kohány	17	40	43	19	12	—	100	—	1110	—	1282	59	»
14	Szécs-Polyánka	30	45	28	64	17	40	37	50	1510	95	1624	94	»
15	Parnó	39	15	64	60	55	62	200	—	1125	—	1484	37	»
16	Véese	80	48	10	63	102	72	88	60	937	50	1219	93	»

S.-A.-Ujhely, 1895. szeptember hó 24.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

29660/IV. 95. sz. S.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság.

Árverési hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság által közhirré tétetik, hogy Zemplénmegye **varannói** járásban fekvő alábbi községek területén fizetendő boritaladó, hus fogy. adó, czukor fogy. adó, söritał ado és szeszitalmérési adó beszedési joga az 1896 évi január 1. napjától 1896. évi deczember végéig terjedõ idõre esetleg a felmondás fentartásaval az 1897. és 1898. évekre is nyilvános árverések utján haszonbérbe adatnak. Az árverés a s. a.-ujhelyi pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében **1895. évi október hó 31. napján d. e. 9 órakor** fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek, a 2. esetleg 3. árverés a következő első, illetve 2-ik napon ugyanazon helyen s ugyanoly órában fog megtartatni.

Folyó szám	Község neve	Kikiáltási ár: boritaladó		hus fogyaszt. adó		czukor fogyaszt. adó		sör italadó		szesz italmérési adó		Összesen		Jegyzet
		frt	kr	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	
1	Var.-Csemernye	41	32	142	—	74	52	77	45	1137	15	1472	44	varannói járás
2	Varannó	400	25	715	33	1071	39	1195	95	4323	09	7706	01	»
3	Szacsur	39	15	37	—	24	93	40	25	969	15	1110	48	»
4	Boly	—	—	25	94	30	19	58	20	541	12	655	45	kir.-helmeczi j.
5	B. Kis-Ujlak	8	70	4	42	6	68	12	95	272	74	305	49	»
6	Battyán	99	18	48	08	60	29	67	65	758	70	1033	90	»
7	Bacska	56	50	19	50	13	44	32	95	445	83	568	22	»
8	Lelesz-Pólyán	35	67	16	40	47	08	51	25	546	61	697	01	»
9	Lelesz	473	70	156	17	290	73	378	80	2648	07	3947	47	»
10	Kaponya	8	70	5	37	—	-	26	25	120	—	160	32	»
11	Nagy-Rozvágy	72	26	45	13	69	79	66	25	793	18	1052	61	»
12	Kiraly-Helmecz	1053	09	795	93	907	30	895	35	3726	90	7378	57	»
13	Nagy-Tárkány	174	87	58	66	146	45	124	45	956	64	1461	07	»

S.-a.-Ujhely, 1895. szeptember hó 24.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

S.-a.-Ujhely, nyomatott a »Zemplén« gyorssajtóján.